

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLÉN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSÁRA:

Egész évre . . . 12 kor.
Félévre 6
Negyedévre . . . 3

Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem adatnak
vissza.

Egyes szám ára 30 fill.

A nyiltérben minden
garmond sor díja 40 fill.

HIRDETÉS DÍJA

Hivatalos hirdetéseké: Minden szó után 2 fill.

Pettinél nagyobb, avagy
diszkrétül, vagy körzet-
tel ellátott hirdetésekért
termékek szerint minden
negyszög centim. után
6 fill. számítatik.
Állandó hirdetésekéi ked-
vezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldé-
mények a kiadóhivatalhoz
intézendők.

Az iszákosságról.*

Keletnek gyönyörű országaiban a legborzasztóbb nyavalyák egyike volt a poklosság. A kit ez a betegség megszállott, annak tagjai izenkint rothadtak el s iszonyu fájdalmakat szenvedett mindaddig, míg a halál véget nem vetett kínjainak. A mellett oly ragadós betegség volt az, hogy az embereknek még azt a levegőt, helyet, határt is kerülniök kelle, hol a szerencsétlen poklos tartózkodék. Azért a törvény kitiltá őket az emberek társaságából.

A mi világunkon is, a mi társadalmunkban is, mint a tüzláng rohan végig az élvezni vágyás, ez a modern poklosság. Mintha jelszó lett volna napjainkban: mulassunk, dőzsöljünk . . . vagy még szebben kifejezve: koccintsunk, igyunk! . . . igyunk a rogyásig — rövid az élet!

A következők pedig ennek az epikuri bölcsességnek nyomában rohannak előre hanyatt-homlok. Bomlik a társadalmi rend, lazulnak a kötelekek állam és nép között; kivész a felsőbbség iránt érzett tekintély, csorbul a tisztelet azok iránt a kiket illetne — és nyilik az örvény, a sötét, mély, feneketlen.

A kulturában előrehaladó nemzetek lassankint kigyógyulnak azokból a maradi illuziókból, a melyekben eddig leledzettek s keresve-keresik az ideált: a legfőbb, legnagyobb jónak, az anyagi és erkölcsi tökéletesedésnek minden honpolgár részére való biztosítását.

Csodálatos! Dacára annak a nagy és cáfolhatatlan előrehaladásnak, a melyet kulturában, anyagi és szellemi téren egyaránt tesz az emberiség, egy dolog van a mire eddig ügyet alig vetettünk, a mit kulturális haladásunk mellett alig méltatunk figyelemre, vagy legalább is mostohán kezelünk, s ez: az iszákosság, az alkohol, a szesz mértéktelen élvezete. Sőt némi szégyennel kell bevallanunk, hogy újabb időben, sűrűn szaporodó törvényeink között, az iszákosság ellen alig van intézkedés, s a mi van is, csak papíron van, de nem hajtatik végre.

Pedig, hogy ez nagyon fontos kérdés, azt

* Azzal az emberszerető kéréssel ajánljuk ezt a lelkes állítpikát a lelkes urak figyelmébe, hogy olvassák, prédikálják és hódítsák vissza a lelkeket, ha lehet a kárhozott útjáról! Szerk.

TÁRCA.

„Uraim, nem tudunk magyarul!”

(2. folyt. és vége.)

Irta: Réthy Pál.

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

Hát a torna (nem a torna — de a torna) szó hogy tetszik? Ezenként olvasom a sárospataki főiskola „Értésítőjé”-ben, hogy ott van: *tornacsarnok, tornatanár.*

Hát vajjon mi lehet az a torna? Torna vármegyét ismerek, az az hogy ismertem, mert ma már nem létezik, a törvényhozás örökre eltemette, beolvasztotta Abauj-vármegyébe. (1881. XIV. t. c.) Nézem a francia, latin szótárt, ott nincs; nézem a német szótárt, ott találok és tüstént arra a meggyőződésre jutottam, hogy az nem magyar szóból van faragva, hanem a Csáky Albin kedves germán nyelvének *turnen* (testgyakorlás) szavából eszkábálták. Hát minek idegen nyelvből, erőltetett alakítással venni át szavakat? Hiszen a testgyakorlás, testmozgás, elég jó szó. Ezt fejezi ki a görögös *gymnasium* is, melynek első jelentése: *testgyakorló hely*, nem pedig közép-iskola! Csudálkozni lehet, hogy nem akad Sárospataknak egy Szarvas Gáborra, a magyar nyelvnek valódi öre, ki a német nyelvből rosszul faragott, a testgyakorlás fogalmára alakított, valóban érthetetlen *torna* szót kiírta és e helyett, a mit a cselekedet jelent, t. i. *testmozgás, testgyakorlás* valóban jó kifejezéseket léptetné életbe!

Hát a torna-tanár? Ennél az összetett

érzi és tudja mindenki, hisz ez a kérdés mélyen belevág a nemzet testébe, ragadós természetével s átörökölhetőségénél fogva annak jövőjébe, — hogy úgy mondjam: gerincébe!

Iszákosság — alkoholizmus — alatt nem azt értjük, ha valaki rendes italát, akár naponta is, módjával-szerivel elfogyasztja; hanem értjük azt az extremitást, tulzást főképp, mely a napról-napra terjedő veszedelmes iszákosságban, részegeskedésben és főképp a eszevezett szertelen pálinkaivásban nyilvánul, melyet az állam, — ez a fő és első koreszmáros, hogy jövedelmét, bevételeit fokozza, — még protegál is avval, midőn az emberitő helyeket, koreszmákat, fölös számban engedélyezi.

Az iszákosság elterjedése rengeteg, annak pusztítása rettenetes az emberek között. Egy óriási nyavalya ez, a mely útjában szinte feltartóztatlanul halad előre, szedve az áldozatokat egyre a társadalom minden osztályából. Összedönti a családi életet és tűzhelyet, kipusztítja az erkölcsöt, rombadönti ilmet, érzést, vallást, hitet, terjeszti a bűnt, istápol minden emberi gonosztságot. Rengeteg az a pusztítás, melyet az alkoholizmus, az iszákosság, a gazdaságban, a népek egészségében tesz; s azért az iszákosság a legnagyobb *bűn* nemcsak következeiseiben, de önmagában is a lehető legborzasztóbb csapás az emberre; nagyobb mint az árvíz, jégeső, tűzvész, vagy döghalál; nagyobb mint bármiféle testi nyavalya, mert ez a bűn az embert a mellett, hogy testét, egészségét sorvasztja, teszi tönkre, az ész helyes használatát is elveszi; ha pedig valaki esztét helyesea és okosan használni nem tudja: örültebb minden örülnél.

Szóval ez a bűn, az iszákosság, nagyobb rossz minden képzelhető rossznál, még a pokolnál is; mert hiszen a pokol csak az ő gyümölcse: ő termi, ő szüli a poklot már itt a földön önmagának és másnak. — Az iszákosság az emberi szívre irányított gyilkos, a fejre nehezded mázsás teher s a belsőnkét szétmancangoló halálos mérge. Egy gonosz fejsze az, melylyel a balgatag ember saját kezével sújt életfájának gyökerére; egy legnagyobb ellenség, a mely tönkreteszi az eszes teremtménynek kimondhatatlan becsü páratlan kincsét, eszének használatát s megfoszt az életfájának gyümölcseitől, midőn megzavarja a test és lélek között lévő

szónál meg már kettős hibával van dolgunk. Az eleje német, az utólja meg rossz magyar szó („tanító” helyett.)

Régen olvastam, nem tudom jól emlékszem-e rá, hogy a mult század 3-ik tizedében Almási Balogh Pál vagy Bugát Pál, a nagy szófáragó, csinálta ezt a *doctor* (doceo-ból = tanít) helyett, de a közhasználat, meg a rangkórság nem erre, hanem a *professor* szóra fogadta el a *tanár* szót. Kellett tehát a *doctorra* ismét másat faragnia és faragta is a *tuđor* szót. Vannak ugyan ár-ba végződő igen szép szavaink, mint pl. a *huszár* (Mátyás király idejében 20 jobbágytelek tartozott egy lovaskatonát adni), de ez összetett szó (husz egy ember *arán* váltotta meg katonaadásbéli tartozását); továbbá bodnár, timár, gunár, hinár, kalmár stb. Ezek meg mind gyökérszavak. Melyek hát a *tanár*-hoz hasonló származott szavak? Talán csak nem *bankár*? (az olasz *bancó*ból) A *futár*-on, *buvár*-on kívül (mert a négylábu példát nem akarom emliteni) alig tudok találni magyar szót, melynek hasonlatára az erőltetett *tanár* szó faragva, származtatva van. A „Rendek és Karok” haladokl korszakának estvéjén, a mult század 30-as és 40-es éveiben (meg mondjuk ki, hogy manapság is — szerk.) a cimkórság mérges tejével táplálkozó hiúság és nagyralátás nem nyugodott abba bele, hogy a *néptanító* és a gimnáziumi vagy akadémiai tanító (akkor „közoktató” — szerk.) pedig mindkettő tanít, oktat, az egyik kicsikéket, a másik nagyobbakat, egy hivatalos nyelven neveztessek; azért kellett új szót használni a „tanító” helyett. Lám a *lelki tanító* megszólítást épp oly melegséggel, nemes indulattal fogadja a püspök, mint a nagyon szegény falusi pap!

összhangot, elszabadítja az érzékiséget, láncra veri a szellemet.

Az iszákosság a bűnök atyja, egy zsarnok, kényúr, a mely folyton haragra, veszekedésre ösztönöz; a mely arra kényszerít, hogy minden nemesebb érzés ellen pörpátvart indíts; ő az ki rábeszél arra, hogy földi és mennyi javaidat elpocsekold; ő sugalmaz, hogy tested és lelkedet add át a gyalázatnak, förtelemnek s gyakran az erkölestelenségnek is! Egy irtózatoss pióca, mely kiszopja szíved véret, kiszopja csontjaidból a velőt s nem hagy nyugtot annak, a kit egyszer rabszolgájává tett. Uzi, ostorozza, kergeti egyik élvezetből a másikba, egyik bűnéletből a másikba — mindig inni akar és soha jól nem lakik.

Nines, nem lehet rettentőbb, szerencsétlenebb nyomorult e világon, mint a bűnök ez a rabszolgája!

Akarata nines, szeme vak, fülei süketek, nem lát, nem hall, nem érez semmit, minden ellenálló képességét enerválta, kipusztította a mámor, ez a bűnös kéjgyönyör, a mely oly hízgelően készíti el az anyagi, testi és lelki nyomor Egyptomát, s fekteti Prokrusztesz ágyába, a kárhozatba, szerencsétlen áldozatát.

Igen: az iszákos, a szeszitalokat mérték-telenül használó ember — nevetve, gyönyört és élvezetet szinelve — rohan a veszedelembé; mert a mámor és részegség miatt nem törődik sem családjával, sem mesterségével; éjéről-éjre, napról-napra a lebűjök, a koreszmák bűdös, füstös levegőjében aszalják düdejüket, örökös mámor, kábultság van a fejükben; ez nekik az élvezet, a gyönyör, mint bizonyos állatnak a poeolya.

Egy bűnös szenvedély az iszákosság, egy-egy rablánc, békó, melybe magát veri az oktan egyén. Sulyos teher az, mely őt a földre nyomja, s a mellett az életerő mozgását, működését akadályozza. Mint barmot a mészáros, akként hurcolja az iszákosokat a szenvedély kötélen a veszedelembé — és ők vakon, ész nélkül kénytelenek követni e zsarnok indulatot bárhova is ragadja őket.

(Vége köv.)

Demeter János,

lelkész.

Attérek most az újságlapokban a legújabb időben divatba vett arra a nem helyeseltető írásmódra, melyszerint minden idegen nyelvű szót, tulajdonneveket is, azon a módon írnak le, a miként azokat a magyar ajak kiejti.

Nagy igazságot hirdet *Matolai Etele*, midőn birálati fejtegetéseiben ez ellen a szükség-telen, eléggé meg nem okolható ujtás ellen erősen kikél. Ha a kihalt latin és görög szavakat írjuk úgy, miként azokat a magyar ajak kiejti, az még menthető, megbocsátható, — mert már ninesen latin nemzet, mely kérdőre vonna érette; de az élő angol, francia, német szavaknak magyaros leírása, az már már menthetetlen és szükség-telen divatos ujtás.

Erdélyi János, a jeles költő és műkritikus, kire mint tekintélyre hivatkozni lehet, 1860-ban nekünk *filozófiá*-t tanított és irt; de azért *Des Cartes* francia filozófust nem írta *De Kárt*-nak, valamint *Voltaire*-t nem írta *Voltér*-nak mint a hogy ki kell mondani. De már mai napon csakugy hemzseg az újságlapokban az idegen élő nyelveknek magyaros írásmód szerint alakított nyomtatása. Ilyenek: *dzsentry* (gentry) *vszner* (Wales) herceg, *Provánsz* (Provence), *vszner* (genre) stb. szavak. Gentry angol szó, közne-mest jelent. Miért nem mondják és írják a magyar jelentésével? Minek az angol írásmód ellen véteni? Bizony furcsa lett volna, ha *Frankenburg Adolf* a 40-es években „Zsáner-képeket” szerkesztett volna, nem pedig „Életképeket”, mert a *genre*-nek első jelentése: *életkép*, a második: *tajta*. Mit mondanának az angolok, ha híres költőjüket, *Byron*-t, *Beiern*-nek (mert így kell kimondani), *Buckingham*-ot *Bökinghem*-nek, *Buchanan*-t *Böckenenn*-nek, *Shakespeare*-t

Vármegyei ügyek.

A nagymihályi mandátum. Mult heti számunkban közöltük volt, hogy a nagymihályi választókerületben Sulyovszky István szabadelpvüparti programmal fellépett országgyűlési képviselőnek. Biztos forrásból vett újabb információ alapján jelenthetjük, hogy a nagymihályi választókerület választóinak igen tekintélyes része és számottevő elemei Hadik-Barkóczy Endre gróftól óhajtván a kerület országos képviselőjéül megnyerni, Hadi-Barkóczy Endre gróf az irányában megnyilatkozott közóhájának engedve, a jelöltséget szintén szabadelpvüparti programmal elfogadta. A ki ismeri a népszerű tavarnai grófnak kiváló egyéni szép tulajdonait, az irányadó köröknek ezt a szerencsés jelölését is csak örömmel üdvözölheti. És mi, a kik a „Zemplén” több, mint negyedszázados hagyományai nyomán a közélet minden alakulatában békés egyetértésnek voltunk és vagyunk hirdetői, hisszük és reméljük, hogy Nagymihály és választókerületének társadalmá ezuttal is megfogja találni a békés megoldáshoz vezető utat, mely a nagymihályi választókerületnek kezdettől folyvást nyugodt alkotmányos viszonyait megbolygatni nem fogja.

Kossuth-szoborbizottságok megalakulása. Nagymihály községben — írja levelezőnk jún. 3-iki kelettel — ma alakult meg a Kossuth-szobor felállítását elősegítő helyi bizottság. Sulyovszky István a vármegyei központi helyi bizottság megalakítására fölkérte, a város intelligenciáját a mondott napon gyűlésre hívta össze Sulyovszky, s midőn ékes szavakkal eseteit, soha el nem muló vívmányait, a szép számmal egybegyűltek nyomban a szent eélnak szolgálatába állottak s megalakították a helyi szoborbizottságot Elnök lett: Sulyovszky István, alelnök: Füzesséry Tamás és Czibur Bertalan, jegyző: László E. Flóris, pénztáros: Görgey Géza, ellenőr: Brünn Mór. — Megválasztották a 100 tagból álló bizottságot is. A legközelebb megtartandó gyűlésen a gyűjtés módzatait fogják tárgyalni. — Szinnáról írja levelezőnk: A vármegyei Kossuth-szobor-bizottság elnökségének felszólítására ft. Lehoczky Endre, Szinna községének minden hazafias dologért lelkesedő esperes-plebánosa, a járás intelligens közönségét folyó évi június hó 4-ére értekezletre hívta össze. Az értekezleten elhatározták, hogy a szoborra szükséges összeg előteremthetése céljából a járás egész területén nagyobb szerű akciót indítanak. E célból Lehoczky Endre elnöksége alatt Csizsár Árpád pénztáros, Dely Endre jegyző, továbbá Kossuth Elek, Dóbe István, Balás Mihály, Marton Dénes dr., Horváthy Gyula, Csopay Kornél, Lengyel István, Hornyák Agoston, Duresinszky Béla, Lábos Elek, Kozsár Bálint, Szmanaray Simon, Chinorányi Sándor, Krafesik Viktor, Müller Rezső, Bihary Emil, Mátyák Viktor, Danes János, Aczél Elemér dr., Pileczky Vilmos, Gerzánics Tivadar, Haidinger Ottó, Koszej János, Podhajeczky Dezső, Petrasovics Miklós, Goidics János, Winkler Emil, Legeza Irén és Zloczky Mihály tagokból álló helyi bizottságot választottak. A bizottság megalakítása után elnök az értekezleten jelen volt tagokat fölkérte, hogy addig is, míg a helyi

Sekspir-nek látnak kinyomtatva? Bizony rá nem ismernének nagy férfiakra. A franciák nem köszönnék meg, ha a híres bortermő várost Bordeauxt Bordónak, Marselles-t Marselly-nek, Rousseau-t Russzónak látnak kinyomtatva.

Ezelőtt épp 30 évvel Poroszországban utazásom alkalmával történt, hogy egy híres egyetemi városnak, hová tanulni mentem, vasuti állomás-házánál így kiáltott a vasuti konduktor: „Jöttinjen vierzich Minuten!” Midőn kiszállottam, ékes nagybetűkkel láttam felírva: Eisenbahn-Station Göttingen. Mondják Észak-Németországban, de nem írják j-nek a g-t, a vierzigben meg ch-t mondanak a j vagy g helyett. Persze hamar eltanultam én is j-vel beszélni g helyett, *juten morjen-t* (jó reggelt) köszöntem én is a napnak minden szakában (mert mellesleg megjegyzem, hogy a porosz-német este, reggel, délben, éjjel is jó reggelt köszön); ellenben a francia bon jours-t (bon zsur = jó napot) köszön egész napon át, este, reggel és éjjel is.

Midőn már biztos voltam, hogy a porosz j helyett nem mondom g-t, bátran kérdeztem szobatisztogató cselédünköt: *wass haben sie jeissen?* — Ő pedig ékesen így felelt: „einen juten Jänseebraten habe ich jeissen”; (jó libapecsnyét ettem). Ez paraszt leány volt, de azért g-vel írta a mit j-nek mondott, miről azonnal meg is győződtem.

bizottság működését megkezdené, a gyűjtést a saját hatáskörükben indítsák meg és igyekezzenek a magasztos célt, hogy t. i. hazánk halhatatlan emlékeztető nagy fiának, Kossuth Lajosnak, szülővármegyéje székhelyén szobor állíttassék, tőlük kitelhetően előmozdítani.

A jegyzői nyugdíjalapra ügyelő választmány f. hó 17-én (tizenhetedikén) Sátoralja-Ujhelyben, az alispán hivatalos helyiségében, délután 3 (három) órakor ülést tart.

Az ülés főtárgya: *Illésházy Endre jegyzőnek, mint választmányi előadónak és törzskönyvvezetőnek lemondása.*

Hírek a nagyvilágból.

Vilma, Hollandia királynője Berlinben látogatást tett Vilmos német császárnál. Látogatásának az volt főcélja, hogy a császár legyen közbenjáró a béke érdekében búrok és ángolok között.

A Balkán-félszigeten, mint Goluchowski gróf közös külügyminiszterünk kifejezte magát a delegátusok előtt, erősen puskapor szaga van a levegőnek s nagyobb arányu bonyodalmak bekövetkezése várható.

Dél-Afrikában búrok és ángolok között ismét tárgyalnak a béke megkötése iránt. Az ángol közvéleményben egyre erősödik az a felfogás, hogy a béke, bármily nagy áldozatok árán is, nagyobb időhaladék nélkül helyre állítandó.

Waldersee gróf, német tábornagy, a Kína lecsendesítését végzett nagyhatalmasságok hadosztályainak főparancsnoka, megbízatását teljesítvén, most már elhagyja Pekinget s a német vezérkarral és a német hadsereg nagyobb részével visszatér Németországba.

Hírek az országból.

Koronázás évfordulója. Tegnap mult 34 esztendeje, hogy diadálisra uralkodó királyunknak a nemzet nevében fejére tette Szent-István király koronáját az ország hercegprímása. A templomokban hálaadó istentiszteletek, az iskolákban alkalmi ünnepek voltak az évforduló emlékére. Isten segits királyok Istene!

Szell Kálmán főminiszter holnap Bécsből vissza érkezik Budapestre. Első és legsürgősebb dolga lesz elintézni a delegációs üléseken való távolléte alatt felhalmozódott személyi ügyeket.

Az országgyűlés képviselőháza f. hó 12-én újra felveszi tárgyalásainak a delegációk ülésezei miatt letett fonalát és folytatja az összeférhetetlenségi törvényjavaslat megvitatását. Ha evvel végzett, napirendre kerül a közigazgatás egyszerűsítésére vonatkozó javaslatok tárgyalása.

Dél-Magyarországon és Dunántul szomorú kilátások nyílnak az idej aratásra. A buzavetések ritkák és sokat szenvednek a rozsdától.

Ezernégyszáz új állami iskola létesült az utolsó öt év folyamán az országban, úgy hogy ma már Kárpátoktól-Adriáig harmadfélezer állami iskola szolgálja nemzeti ügyünket. *Wlassics Gyula* vallás- és közoktatásügyi kir. miniszter most egyöntetű új szabályzatot dolgoztatott ki az állami népiskolák rendjéről, mely szabályzat az 1901—2. iskolai év megnyitásával lép életbe.

Szabadságtér. Budapestben, a gyászos

A mai műveltség megkívánja azt, hogy minden *tanult* ember, ha beszélni nem is, de legalább olvasni és érteni tudjon két-három élő nyelven. Ha áll ez a társadalmi követelmény — már pedig világos, hogy áll — akkor mi szükség lenne arra, hogy az idegen élő nyelvnek szavait magyarul, azaz úgy kellene leírni és nyomtatni, mint a hogy az idegen élő nép kimondja?

Ez ellen az írásmódbeli áramlat ellen, mely a hírlapokban tengerként van elterjedve, védekezni és harcolni kell; mert e szerint a helytelen írásmód szerint, nagyon természetesen és következetesen, minden magyar szót úgy kellene leírni, a mint azt az ajak kiejti és így a Péchy, Zichy, Széchenyi híres magyar tulajdonveket *cs-vel* kellene írni, a zempléni Sennyey híres családnevet Zsenney-nek, — mit bizony nem köszönnének meg, sőt óvást tennének el-lene.

Fejtegetéseimet, hogy unalmassá ne legyek a t. olvasó előtt, félbeszakitom és mig ez irányban ismét találkozunk, ha t. i. a t. szerkesztő ur erre érdemesnek talál* azt kiáltom: „Uraim, nem tudunk magyarul” *de tanulunk és tudnunk kell magyarul!*

(Golop.)

* Nagyon is érdemesnek!

Szerk.

emlékeztető *Újépület* (Neu-Gebau) helyén már nagyrésben felépült az a palota-sor, mely köralakban nyit helyet a „Szabadságtér” számára. A székes fővárosban most mozgalom készül, hogy a Szabadságtérnek annak a helyére, hol 1849. okt. 6-án *Batthyány Lajos* gróf, az első magyar miniszterelnök szenvedett vértanúságot, egy művészi alkotású „örök-lámpa” állíttassék fel.

De-Wett János búr parancsnok és kísérete, hogy ébren tartsa a közérdeklődést, tegnapelőtt este Budapestre érkezett.

Különfélék.

— **Királyi adományok.** Ófelsége a király, kabinetirodája utján és főispánunk közbenjárásával, Bereney Endre mihályi, Blyasin László batskai, Dufinecz János szuhai tanítónak 30—30 kor. legkegyesebb adományt küldött.

— **Urnapija.** Hagymányos fényvel és pompával ünnepelte meg a katolikus egyház Urnapját f. hó 6-án Ujhelyben is. A délelőtt óráiban ezernyi sokaság indult a rk. plébániatemplomból a Széchenyi-téren, a Kossuth- és a Kazinezy-utcaikon felállított zöld, lombos virágos sátrakig, egyházi zászlókkal és baldakinnal, hangos énekszó mellett. Az egyházi szertartást káplánjai segédletével, *Katinszky Geyza* plébános végezte. Nagyban emelte az ünnep fényét a *Neubauer* főhadnagytól vezényelt honvéd-diszszázad kivonulása, mely az oltárok előtt kitűnően sikerült szalvé-lövéseket tett.

— **Kinvezések.** *Sallay Béla* miskolci törvényszéki jegyző a nagymihályi, *Csizsár Andor* pápai járásbírói aljegyző a homonnai járásbíróhoz aljárásbíróvá nevezettek ki.

— **Áthelyezés.** *Fejes Ernő* nyirbátori kir. aljárásbíró, földink, Máramaros-Szigetre helyeztetett át a kir. járásbíróshoz.

— **Siketnémák kastélya.** *Andrássy Dénes* gróf, a jótékonyágáról és fejedelmi bőkezűségéről országszerte ismeretes főúr, zempléni nagybirtokához tartozó monoki kastélyát, a parkkal és a monoki uradalommal együtt, oda ajándékozta a siketnémákat segítő országos egyesületnek, hogy a szánadó szerencsétlenek számára a gyönyörű fekvésű emeletes kastélyban iskolát rendezzenek be. Az iskolát, mely a legrovidebb idő multán megnyitattik, az állam fogja fenntartani.

— **„Gyula-lak” veszedelemben.** Nem kis veszedelem fenyegette f. hó 4-én déltájban *Dókus Gyula* cs. és kir. kamarás, vármegyei főjegyzőnek kedves uri lakását, a Ronyvaszigeti Gyula-lakot. Az emeletes épületnek a kánikulai hőségben borsszáraz tetőzete, valószínű, hogy a kéményből kipattant szikrától, tüzet fogott s már égni is kezdett. Szerencsére a kocsis a tüzet észrevette és egy kupa vízzel kezében a tetőzetre felsietve a tüzet beoltotta. A tüzi lár-mára a tüzoltók is lesiettek, azonban már dolguk nem akadt.

— **Az „Ocskay brigádéros** mükedvelői előadás plakátjait már szétküldik a vármegyében és a városban. A Sátoralja-Ujhelyben felállítandó Kossuth-szobor-alap javára rendezendő mükedvelői előadás iránt, melyen a sátoralja-ujhelyi dalosoknak ez előadás alkalmára egyesülő köre, ugyszintén Budapestről egy tárogató-művész is közre fog müködni, széles körben oly nagy érdeklődés nyilvánul, hogy a darabot kétszer egymásután t. i. folyó hó 15-én szombaton este 8 órakor és vasárnap 16-án este 6 órakor előadják. A második előadás korábban kezdődik, mert utána táncmulatság lesz, kedvező idő esetén a Bock-féle kerthelyiségrben, kedvezőtlen időben a vármegye-háza termében. Az előadásban szereplő mükedvelők: Ocskay László — Bajusz Andor, Tisza Ilona — Bencsik Leona, Tisza Jutka — Meczner Ilonka, Pyber — Bajusz Zoltán, Ozoróczy — Bernáth Aladár, Jávorka Ádám — Biró Pál, Dili — Spillenbergy Sárika, a palóc — Gnädig Lipót, Szörényi — dr. Szirmay István, Tarics — ifj. Bajusz József, Ocskay Sándor — dr. Besseney Zénó, Czeglédi — Szent-Györgyi József, Hamza — Erdőhegyi Ferenc, Krupics — Kottán György, Malcsik — Fejér Barna, Kőnigseeg gróf — ifj. Meczner Gyula, Papes — Hlavathy Béla, Dudás — Szent-Györgyi Zoltán, Udvari kamarás — Harsányi Gyula, Hajdu tisztt — Fejér Elemér, Palotás tisztt — Bajusz Ernő, Pap — Korláh Mihály, fejedelmi gránátos — ifj. Meczner Béla, Hajdu — Kolos Arthur, Öreg tót — Deme Andor, Apród — ifj. Meczner József, Hohér — Bay Gábor.

Jegyek az előadásra a Szentgyörgyi Vilmos ur üzletében, ki a jegyek eladását a szent célra való tekintettel szíves elvállalni, már kaphatók és igen élénk keresletnek örvendenek. Az előadásnak történetű öltözékeit és a szükséges díszleteket *Szendrey Mihály* a kassai Nemzeti Színház igazgatója adja.

— **Zilahai estője.** Ma egy hete említettük, hogy *Zilahy Gyula*, a Nemzeti Színház kitanító **Folytatás az I. mellékleten,**

művésze, Ujhelyben „kacagó estélyt” rendez. Az előadás e hó 20-án a városi színházban lesz és sikerén nagyban buzgólkodik *Meczner Gyula*, a Kossuth-szobor-bizottság elnöke, mert a mulatság jövedelmének fele a Kossuth-szobor-alap javára esik.

— Elemisták mulatsága a Torzsáson.

A vall. és közokt. minister rendelete értelmében a koronázás évfordulóján, június 8-án, minden elemi iskolában délelőtt iskolai ünnepséget, délután pedig kirándulást kell tartani. A Sátoralja-ujhelyi áll. elemi iskola a kirándulást, kedvező idő esetén jótékonycélu tánemulatsággal egybekötve, f. hó 9-én, vagyis holnap délután tartja meg. — Az intézet növendékei 1/2 órákor zeneszó mellett vonulnak ki a mulatság helyére, a kies „Torzsás”-ra, a hol egy a gyermekeket, mint a táncolni szerető és akaró fiatalságot is tánc helyül szolgáló kényelmes lombsátor várja. — Belépődíj egyre-másra 1 korona.

— **Tűzoltók mulatsága.** Az ujhelyi önkéntes tűzoltóegyesület szokásos nyári mulatságát nem f. hó 16-án, mint először hírlett, hanem, mint most már a „meghívó” is mondja, június hó 23-án (huszonharmadikán) fogja megtartani a „Torzsás” nevű erdőskében.

— **Kázinczy sírjánál.** A sárospataki főiskolai ifjúságnak vagy 80—100 főnyi csapata tegnap d. e. látogatott el Széphalomra és tette le koszorúját a „szent öreg” sírjára. Jövet-menet kegyeletes újköz Sátoralja-Ujhely főutcáján vezetett végig a nemzeti zászló alatt nagy ének-szóval elvonult ifjakat.

— **Halálozások.** Mariczay Lajosné, szül. Karossa Irma urasszony Budapesten, a folyó évi június hó 2-án, életének 52-ik és házasságának 30-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. A boldogultnak földi maradványait folyó hó 4-én helyezték örök nyugalomra az ev. ref. egyház szertartása szerint a Kerepesi-uti sírkertben. Halálával a Mariczayné-Karossa-Irma névre, nem borul reá a feledés éjjele, mert, mint életében számottevő író, helyet nyert nem emere becsü szellemi alkotásaival a magyar szépirodalom történetében. A jeles író emléke tiszteltben marad a „Zemplén” révén is, melyet nem egyszer keresett föl és tüntetett ki a legnemesebb szív szuglat elbeszéléseivel, meg meg kedves utleírásaival. A kiterjedt és előkelő rokonság körében Pfeiffer Gyuláné Karossa Jelma urasszony édes testvérét siratja az elhunytban. Aldás és béke lengjen emléke felett! — Mély részvételt vettük és adjuk a szomorú hirt, hogy semsei *Semsey Imre*, *Semsey Sándor* vármegyei alszámvevőnek szeretetreméltó egyik fia, ifju életkorának 19. évében, sorvasztó betegeskedés után, elhunyt Sátoralja-Ujhelyben. Temetése f. hó 1-én ment végbe a szülei ház udvarán nagy számmal egybegyülekezett gyászós közönség jelenlétében. Béke és áldás emlékének. — *Zemlényi József* nyug. áll. adóvégrehajtó f. hó 5-én meghalt. Temetése, melyen a pénzügyigazgatóság tagjai *Talpakovics László* p. ü. igazgató vezetésével vettek részt, 7-én d. u. 4 órákor ment végbe. — *Szép-kuthy Antal* cipész és háztulajdonos e hó 6-án hosszas betegeskedés után meghalt. A derék törekvő iparos temetése Sátoralja-Ujhelyben tegnap délután 4 órákor ment végbe. — *Béliusz György*, nyug. m. kir. postamester, Gálszécs város képviselőtestületének tagja, a „Gálszécsi Takarékos Hitelepítőtár” igazgatósági tagja, Gálszécsen folyó hó 5-én hosszas szenvedés után, életének 74. évében meghalt. Temetése tegnap ment végbe nagy részvét mellett. A. I. e.

— **Szinészet.** *Szendrey* kassai színigazgató folyamodott a polgármesterhez, hogy a nyár folyamán nálunk 10—12 előadást rendezhessen. Ugy tudjuk, hogy a színügyi bizottság kedvező véleménynyel küldi a tanácsos az igazgató kérelmét. — Ertesülünk szerint a múlt héten itt járt *Deák Péter* is, egyike a vidék legjobb direktorainak, azzal a tervvel és szándékkal, hogy a téli szezonra az ujhelyi színházat megnyerje.

— **Eljegyzés.** *Gárdonyi József* okl. állami tanító Sátoralja-Ujhelyben f. hó 5-én eljegyezte *Szvoboda Ilona* kisasszonyt, az ujhelyi áll. el. iskolának egyik jeles képzettségű tanítónőjét.

— **Táncitanítás.** Révész Imre, kassai tanítónő — ki évek óta Sátoralja-Ujhelyben is tart táncanfolyamot — mint értesülünk, e hó vége felé, vagyis, mikor az iskolai év bevégeződik, ismét megkezdi a Bock-féle nyári tánc-helyiségben a tanítást. A tanfolyam ideje alatt több új táncal fogja tanítványait megismertetni. A beírás, hogy mikor kezdődik, jelezni fogja.

— **Hírlapi kacsa.** Mint Fiuméből szokás világgá kürtölni, így a holt szezon közeledésekor annak a bizonyos cápának a megjelenését, melyet senki sem látott, de azért mindenki hisz benne, a ki hírét hallotta, épp úgy harsogtatta végig e hazán Sátoralja-Ujhelyből egy fantazmagóriában szenvedő ujdondás,

hogy a MÁV. újhelyi pályaudvarán sem kisebb sem nagyobb, mint épp 150 kgm súlyu meteorit pottyant alá az égi magasságból és hogy *Pecz Vilmos* m. kir. államvasuti főmérnök azt a meteoritot azon melegeiben a Felső-magyarországi Muzeumnak elküldötte ajándékba. Nos' ennek az égből pottyant ajándéknak a hívére *Szalay Imre*, a Nemzeti Muzeum igazgatója Budapestről telegrámban tudakozódott főispánunktól a meteorit felől, egyszersmind kérte, hogy illő jutalomért szerezzen abból, ha csak egy esipetnyit is, az ország főintézete, a Nemzeti Muzeum számára. Az udvarias főispán nem is késett megtétni a lépéseket. — de bizony az lett a vége a dolognak, hogy az a bizonyos meteorit nem más, mint ebben a kánikulai forróságban termett és nem kisebbé, mint 150 kilogramossá felfújt hírlapi kacsa.

— **Szavazattörés.** A felső-zempléni ev. ref. egyházmegyében — írja alkalmi tudósítónk — az esperesre elrendelt és a prezbitériumok részéről beadott szavazatokat Sátoralja-Ujhelyben folyó hó 4-én bontották fel *Ujj István* h. esperes, *Fejes István*, *Dókus Gyula* és *Bernáth Aladár* bizottsági tagok jelenlétében. — A szavazatok többsége az egyházmegyei főjegyzőt, *Hutka József* bányász lelkészét tüntette ki bizalmával, a ki a beadott 29 érvényes szavazatból 17-et nyervén, esperesé választott. Szavazatokat kaptak még *Ujj István*, *Réz László*. Az egyházmegye közvéleményének ekként való megnyilatkozása a derék főjegyző iránt valóban örömmel és megnyugvással töltheti el mindazokat, valakik gyülekezeteink javát, fejlődését, boldogulását, általán az egyházi élet fokozottabb erősödését és felvirágzását szívükön hordozzák; mert az esperesé választott jeles férfiában az egyházmegye oly vezért nyert, a ki a törvény kívánalmainak szem előtt tartása mellett, a szeretet és szigorúság kettős elvének böles és tapasztalt alkalmazásával feladatainak magaslatára tud emelkedni s hivatását a közérdekben egyházaink javára igazságosan fogja betölteni. — Ebben bizonyára kellő támogatást fog találni mindama jeles vezérferfiaink részéről is, a kik nemesak egyházmegyénknek tisztelettel és szeretettel környezett kormányzói, hanem magyar prot. egyházunknak is méltó büszkeségei. — Legyen Isten áldása az egyházmegye e fontos lépésén s annyi megpróbáltatás után találjon igaz örömet megválasztott esperesében!

— **Cirkusz.** *Leo*, az „első magyar sport lovarda” igazgatója, 60 elsőrendű tagból és 25 db. nemes fajú, kitünően idomított lovakból álló társulatával Sátoralja-Ujhelybe érkezvén, tegnap, a Diána-kert mellett felépített műlovas-körben, megkezdte előadásait. Tessék besétálni!

— **Elfogott betörők.** Németi József Csillag-utcai lakásán f. hó 7-ére viradó éjjel tolvajok jártak és már az élskamara erős lakatját is lefeszítették, a mikor Németi a neszre fölébredt, kijött az udvarra és így tetten érte a gazembe-reket. Az egyiket, *Hornyak István* agárdi származású 36 éves ácsesgedet, elfogta, a másik betörő névszerint *Mozgó Mihály* facér ács ugyan elmozgott, hanem reggelre a rendőrség öklmét is előállította.

— **Meglopta a társát.** Szemkó János hetes és Zamatóczki János napszamos a minap együtt mulattak a Korona-utca egyik kocsimájában. A mulatság vége az lett, hogy Zamatóczki tökrésszeggé váltott, józanabb társa pedig a helyett, hogy haza cipelte volna, tárcáját, melyben 40 koronája volt, kilopta. Másnap reggel a hűtlen pajtást elfogta és a bíróságnak átadta a rendőrség.

— **Halálos baleset.** A múlt héten Ujhelyből Makó fuvaros a sárospataki határba egy átereszt építéséhez cementet fuvarozott. Szekerén ült Zaveczki Miklós sárosmegyei származású napszamos is, ki a zsákok fel- és lerakásában segített. Utközben Makó több társával betéregy pataki kocsimájába, mialatt Zaveczki is elbotorkált valamerre és bizonyára jól felönthetett a garatra, mert a szekérről, melyet ő hajtott, oly szerencsétlenül bukkott le, hogy több bordája eltört s úgy hozták haza nagy betegen a közútházba, ahol másnap meghalt. Ez ügyben a rendőrség a nyomozást megindította. Zaveczki hulláját pedig a törvénytörés felbontatta.

— **Erdő-Bénye-fürdőről** lapunk nyomtatása közben hosszabb levelet kaptunk. A levél íróját elbájoalta a fürdő fekvésének természeti szépsége és kellemesen lepte meg a fürdőnek kényelmes, a korigényeknek mindenben megfelelő berendezése, úgy hogy a fürdőtelepet „kis földi paradicsom”-nak nevezi. A fürdőben vagy 92 vendégszoba és 24 fürdőszoba van. Két koronáért már igen jó szobát adnak, 3 koronáért pedig jó napi ellátást. A múlt fürdő-szezonban 7—800 vendége volt a fürdőnek, már most is szépen gyülekeznek az üdülésre szorult betegek.

— **Tűz.** Nagymihály községből írják nekünk: Rövid egy hét lefolyása alatt már a másodikk tűz. Mig az első csak egy épület tetőze-

tét hamvasztotta el, a most kedden este támadt tűz sok embert tett tökre, fosztott meg betevő falatjától. — A keddi tűz az Alsó-utca közepén táján 6 házat földig romba döntött. Hogy a pusztító elem dacára a szeles éjszakának, tovább nem terjedt, kétségtelenül a csak nem sokkal ezelőtt szervezkedett városi tűzoltóság munkájának köszönhető.

— **Ki tud jó magyar szót?** Érdekes pályázatot hirdet a Schimmelpfeng W. világhírű tudakozó intézet, melynek a világ minden nevezetesebb városában van irodája. A magyar cég címe eddig „Tudakozóda” volt, ez a szó azonban nem tetszik nekik s megfelelő, rövid, de mindent kifejező jó magyar szóval szeretnék helyettesíteni. Az elfogadandó szót 150 koronával honorálja a cég. Pályázhatik mindenki. Megjegyezzük, hogy a cég német nevében az „Auskunftei” szót fogadták el.

Irodalom.

Az „**Adalékok Zemplénnvármegye Történetéhez**” c. havi folyóiratunknak 1901. évi, egyszersmind a VII. évfolyamnak júniusi füzetét a következő tartalommal jelent meg: 1. Bereg-, Zemplén- és Szabolcsvármegyeik jelentősége a honfoglalásban (2.) Irta: *Jósa András* dr. — 2. Zemplénnvármegye történelmi földrajza. (XXXIV. közl.). Irta: *Dongó Gy. Géza*. — 3. Zemplénnvármegye politikai és helyrajzi ösmertetése. (65. folyt.) Latinból: *Matolai Etele*. — 4. Történelmi jegyzetek Zemplénnvármegyéről. (65. folyt.) Latinból: *Dongó Gy. Géza*. — 5. Babotsay Izsák naplója. (17. folyt.). Közli: *Hubay Kálmán*. — 6. Szirmay András naplója. (59. folyt.). Közli: *Karsa Ferenc*. — 7. Ujabb adatok Sennyei Pongrác br. élettörténetéhez. (III.) Irta: *Lojda József*. — 8. **Levelesláda.** II. Rákóczi Ferenc adományleveleiből. (XIII.) Közli: *Dongó Gy. Géza*. — 9. Boesky-írományok. (V.) Közli: *Dongó Gy. Géza*. — 10. Hitformák Sárospatakon, a múlt század első felében. (1—4.) Közli: *Fodor Jenő*. — 11. **Irodalom.** Könyvismeretetés. — 12. **Tárca.** Az 1831-iki parasztlázadás kezdetéről. (3. folyt.) Közli: *Dongó Gy. Géza*. — 13. **Csarnok.** Zempléni históriák a német világból. (1—5.) Közli: *Dongó Gy. Géza*. — 14. A szerkesztő póstája. — 15. A kiadó póstája. — A havonként 2 íven megjelenő „Adalékok” előfizetése egész évre (12 füzetre) csak 4 kor. 80 fillér. — *Melegen ajánljuk mindenkinek, a kit vármegyénk viszontagságos története érdekel; főképp pedig ajánljuk a vármegyebeli községek figyelmébe, már csak azért is, mert ebben az évfolyamunkban is folytatódik a községeknek külön-külön történelmi és helyrajzi ösmertetése. — Az előző évfolyamokhoz díszes könyvtáblákkal még szolgálhatunk. — Ára 1 kor. 80 fillér, postai küldéssel 1 kor. 90 fillér.*

„**Csapy István, Sárospatak ura**”, *Bajusz József* poéta-bátyánknak való igaz, meg nem hamisított 5 felvonásos történelmi tragédiája az 1301—1321 közötti múlt időből immározsággal elhagyta a sajtót. Az öreg poétának fiatalos és hazafias hevülete, hogy úgy mondjuk ez a szellemi kettős fujtatója az, mely a hatás tűzét a tetszés langjára pödöríti ebben a „Csapy István”-ban. Morálját a Vörösmarty-szobor-alapja javára nyilvánosan felolvasandó tragédiának így mondja el pompásan gémülő ötös jambusokban a szentvinci klastrom füstölgő romjairól álmadozó költő:

E zárda romjai intsen, emberek!
Hogy járjatok az élet útjain...
Kiket vetélkedés hozott ide
A szív' tüzet a láng oltotta el...
Ma már szelid barátok ők megint
A zárda-romba sirt találya fel...

Előre is ajánljuk a „Csapy”-t, elveszi majd közönség tapsait, felolvasás a végrehajtatik!

Jó szerencsét! Regény, írta *Kupa Árpád*. Ez a könyv azért értékes és kedves, mert minden ízében magyar és a miénk. Magyar a környezet, magyar a levegő, magyar a hőse és minden alakja, egyszóval a magyar lélek megnyilatkozása. Ugyes és szerencsés tollal szőtt tarka epizódjaiban a vidéki magyar társaság ismert alakjai mozognak, a kikben egy-egy ösmertést vélünk fölfedezni. A piros vászonkötésű, csinos könyvnek az ára egy korona. Megjelent Singer és Wolfner könyvkiadó cégnél, Budapesten, Andrassy-ut 10.

A püspök kalandja. Angol regény írta *D. Ch. Murray*. Az angol író ha regényt ír, legfőbb törekvése oda irányul, hogy olvasóját mulattassa és kellemes szórakozást szerezzen neki. A püspök kalandja is azok közé a regények közé tartozik, melyeknek tartalma rendkívül érdekes és szórakoztató. A nyelvazete üde és csupa szín, tele van egészséges, kedves humorral, vidám elevelességgel. A fordítás, a melyet *Tutsek Anna* végzett, a legjobbak közül való. A csinos vászonkötésű könyvnek az ára 1 korona. Kapható Singer és Wolfner könyvkiadó cégnél, Budapesten, Andrassy-ut 10. sz.

Egyesületi élet.

A magyar nyelvet és népnevelés-Zemplénvármegyében terjesztő egyesület Sátoralja-Ujhelyben f. hó 12-én (tizenketedikén) d. u. 2 órakor a vármegyeháza kistermében közgyűlést tart.

A Zemplén-vármegyei gazdasági egyesület szőlészeti és borászati szakosztálya f. hó 15-én d. u. 2 órakor Sátoralja-Ujhelyben a vármegyeház kistermében ülést tart.

A Sátoralja-ujhelyi izr. népkönyhagyományok f. hó június hó 19-én (tizenkilencedikén) a Bock-szállónak kerti helyiségében zárt-körü nyári táncmulatságot rendez.

TANÜGY.

A Zemplén-vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata.

Rovatvezető: Molnár Gyula.
Kéziratok rovatvezetőhöz Sátoralja-Ujhelybe küldendők.

A zemplén-vármegyei Tanító-egyesület Felső köré-nek gyűlése.

A „Zemplénvármegyei Tanító-egyesület Felső Köré” gyűlést Varannón 1901. évi május hó 28-án tartotta, mely mint az alábbiakból látható, fényesen sikerült. — Ujból s a multaknál fokozottabb mértékben adták a felső körhöz tartozó tanítók annak jelét, hogy nemes hivatásérzetükből kifolyólag át meg át vannak hatva az egyesülés szükséges voltáról, tudják, hogy mikor önmagukat tökéletesítik, ez által az édes haza javára munkálkodnak.

A felvidéki tanítóságnak minden időben észlelt munkássága, tapasztalt lelkesültsége, a kifejezett egység szellem — hol a személyes érdekek nem lépnek előtérbe, hanem „egy a többiért, s mind az egyért” küzd és fáradoz — hozta körülükbe szeretve tisztelt tanfelügyelőnk Beregszázy Istvánt, anélkül, hogy itt „egy tót avagy németet magyarrá hódítani” kellett volna. —

Bocsánatot kérek ha e helyütt kereken visszautasítom egy vármegyebeli lapnak előbb idézett, célzatos s tendenciózus kijelentését, mert a felvidéki tanítóság testétől-lelkétől magyar, magyar az érzése s szívének minden dobogása, magyar a nyelve; tántoríthatatlanul folytatja a missiót, hogy a magyar érzelmű, de talán még idegen ajku népet nyelvében is magyarrá tegye. Hogy nekünk felvidéki tanítóknak a munka sikerült-e, arról hivatott egyének már többször véleményt adtak.

Gyűlésünkre mintegy 100 tanító gyűlt egybe, kiket a varannai áll. iskolai tantestület lekötözött szívélyességgel fogadott s vezetett a kisdudorvó termébe, hol 9 órakor kezdetét vette a gyűlés.

Felvidéki városaink intelligens közönsége, ismerve a kultúra magasabb voltát, lelkesülten támogatja annak munkáit; láttuk Nagymihályon, T-Terebesen, Gálszécsen s itt Varannón, hogy az intelligencia gondos figyelemmel kísérte a tárgysorozat minden pontját, sőt az eszmecserékben tényleges részt is vett. Vendégekként tiszteltük Diószeghy János főszolgabírórt, Dr. Csöke József urad. számtanácsost, Pereszlényi István ügyvéd, áll. isk. gond. elnököt, Malonyay Tamás szolgabírórt, Füzesséry Pál jegyzőt, Strasser Antal plebánost, Lőrinczy János mernyiki lelkészt, Szémán János zsalobini lelkészt, Loisch Béla jegyzőt, Ureczky Antalt Sztankó Lászlót s több tanügybarátot.

De lássuk a gyűlés lefolyását.
Mathiász József elnök, miután röviden üdvözli a szép számmal egybegyűlt tagokat, a gyűlést megnyitja.

Pereszlényi István gond. elnök szívből jövő szavakkal fogadja a tanügy munkáit, kívánja, hogy munkálkodásukon legyen meg az Isten áldása.

Malonyay Tamás, a varannói járás derék szolgabírája, ki Varannón eltöltött rövid működése alatt már számtalanszor adta a tanügy iránti lelkesültségének jeleit, üdvözli az egybegyűlteket maga s a járás közönsége nevében.

Mindkét üdvözlésre válaszol az elnök, melyben megköszöni a szíves fogadtatást, egyben kijelenti, hogy örömmel jöttünk e városka falai közé, mert itt láthatjuk igazában bebizonyítottnak ama mondást: „Ha a tanító teszi az iskolát, viszont a társadalom neveli a jó tanítót.”

Az üdvözlések után Jelen Mátyás köri pénztáros betérjeszti a lefolyt 3 éves ciklus alatt elért pénztári állapotot, melyszerint a körnek mai napon van 494 korona pénzkészlete. — A részletes jelentést a gyűlés örömmel tudomásul vette, pénztárosnak buzgó fáradozásáért köszönetet mond, részére a felmentvényt megadja.

Majd Mathiász József elnök a kör három éves működésére mutat rá, konstataálja, hogy a kör munkálkodása helyes irányú volt s mindenkor a nevelés-oktatásügy szolgálatában állott. Még pedig: alakuló gyűlést tartottunk Nagymihályon; itt az egybegyűlt tanítók osztályról-osztályra látogatták s hallgatták az órarendszerinti tanításokat s a tapasztalataikról a gyűlésen eszmét cseréltek; — itt tartott egy érdekes s az időben aktualis felolvasás: „Mit tehet a tanító a szocializmus meggátolásában?” címen. — Második gyűlésünket T-Terebesen tartottuk; itt az igazgató a helyesítés tanításának néhány fogását mutatta be, mintatanítás tartatott a magyar nyelv tanításáról, fölolvasták „Miképpen olvasunk!” s „Mit tehet a tanító a névmagyarosítás szolgálatában?” címekkel. — Harmadik gyűlésünk Gálszécsen volt, hol mintatanítás tartott az énekből, — felolvasás: „A fononimika”, „Mit tehet a tanító az alkoholizmus terjedése ellen?” „A maximalis és minimalis tanterv” címekkel s ez ügyben határozathozatal; — bemutatott az írás-olvasás tanításának módja a fononimikai módszer alapján; — e gyűlésen adta át volt kedves Tanfelügyelőnk Mihalesik Teréz állami tanítónak s Puha Demeter rom. kath. tanítónak a magas Ministerium által adott s a magyar nyelv sikeres tanításáért kiérdemelt 100—100 Korona jutalmat és Fábrián István ev. ref. tanítónak az „Országos Erkölcsmesítő Egyesület” által küldött elismerő okiratot. — Ezek után köszönetet mond a maga s tisztársai nevében a tagok részéről tanúsított jóakaratú támogatásért, a tisztségeket a kör rendelkezésére bocsátja.

Beregyszázy István tanfelügyelő utal az eddigi kipróbált elnökség és tisztikar buzgó működésére, indítványozza, hogy a tisztikar teljes egészében hagyassék meg. Egyhangulag újból elnök: Mathiász József, alelnök: Zseltvay Bogdán, jegyző: László E. Flóris, pénztáros: Jelen Mátyás. Mathiász József tisztársai nevében is megköszöni a bizalmat, kéri a tagokat, hogy nemes munkájokban továbbra is támogassák.

Zseltvay Ida óvónőnek „Néhány óvodai foglalkozás és játék bemutatása” következett. A foglalkozásokat egy kedves ima, szavalat, majd ének előzte meg; a foglalkozások külön-külön 4 gyermek által lettek bemutatva, mégpedig a következő egymásutánban: a) kockából kereszt és mángorló összeállítás, előmutatás után, ütemre, — b) palatáblán ismertette a lajtorja s annak rajzolása és rajzoltatása, — c) fűzés papír fonószállakkal, — d) agyaggyúrás. Igen kedvesen voltak bemutatva „A veréb és kertész”, „Kis zenészek”, „Juhász és a bárány” gyermekjátékok. — A gyermekek tiszta magyarsággal feleltek s daloltak, az óvónőnek a gyermekekkel való bánásmódja szelid; meglepő a kis seregnek fegyelmessége is. — Gyűlés a tanulságos bemutatásért Zseltvay Ida óvónőnek jónyvi köszönetet szavazott.

(Folytatjuk.)

Vizsgálatok sorrendje a sátoralja-ujhelyi r. kat. főgimnáziumban az 1900/901. iskolai év végén:

- Június 14-én hittan VII—I. oszt.
15-én magyar, latin VII. o.
magyar, latin VI. o.
természetrész, mennyiségtan, rajz V. o.
délután 5 órakor tornavizsga.
16-án (vasárnap) gyorsírás, szabadkézi rajz, francia ny. VII—III. o.
1/211 órakor az önképzőkör záróünnepsége.
17-én történelem, földrajz, számtan, rajz III. o.
magyar, latin II. o.
számtan, rajz, földrajz, természetrajz I. o.
18-án természettan, mennyiségtan, pol. földrajz, görögpotlórajz VII. o.
természetrész, német, görög görögpotló VI. o.
német, magyar V. o.
magyar, történelem, rajz IV. o.
19-én magyar, latin, német III. o.
földrajz, természetrajz, számtan, rajz II. o.
magyar, latin I. o.
20-án görög, görögpotló, német VII. o.
történelem, mennyiségtan, rajz VI. o.
latin, történelem, görög, görögpotló V. o.
latin, német IV. o.
17—18-án tartatnak a magánvizsgálatok
21-én gyónás és áldozás.
22—25-én érettségi vizsgálatok.
29-én Te Deum.

Vizsgálatok sorrendje a homonai áll. segély. felső keresk. iskolában.

- Június 13. s 14-én érettségi szóbeli vizsgálatok.
15-én osztály-magánvizsgálatok.
17-én délelőtti hittanvizsgálatok.
18-án délelőtti alsó oszt. (magyar, német, keresk. földrajz, irodai munkálatok.)

- Június 19-én délelőtti középső oszt. (ker. számtan, könyvvitel, vegytan és áruismeret, ker. földrajz.)
délután alsó oszt. (francia, történelem, ker. számtan.)
20-án délelőtti középső oszt. (magyar, német, mennyiségtan, irodai munkálatok.)
21-én délelőtti alsó oszt. (mennyiségtan, ker. ismeretek, természettan.)
22-én délelőtti középső oszt. (francia, történelem, közgazdasági ismeretek, jogi ismeretek.)
29-én évzáró-ünnepség.

A polgári iskolában.

- Június 17-én délelőtti hittanvizsgálat az I—IV. osztályban.
délután latin, francia és zene az I—IV. osztályban.
18-án délelőtti I. oszt. (magyar ny., földrajz, mértan.)
délután II. oszt. (számtan, mértan, természetrajz.)
19-én délelőtti III. oszt. (magyar, német, földrajz, történelem.)
20-án délelőtti IV. oszt. (számtan, mértan, földrajz, mértani rajz.)
délután I. oszt. (számtan, mért. rajz, természetrajz.)
21-én délelőtti II. oszt. (magyar német, földrajz, mért. rajz.)
délután 3. oszt. (számtan, mértan, természetrajz, mértani rajz.)
22-én délelőtti IV. oszt. (magyar, német, természettan, történelem.)
24. s 25-én leányiskolai magánvizsgálatok.
26. 27. s 28-án fiúiskolai magánvizsg.
29-én évzáró ünnepség.

A vizsgálatok délelőtti 8—10-ig, délután 3—7-ig tartanak.

A helybeli róm. kath. elemi flu-iskola osztályaiban az évi záróvizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartani:

Június hó 14-én délelőtti a IV—VI. osztályban, ugyanaznap délutánján az I. osztályban. Június hó 15-én délelőtti a III. és délután a II. osztályban.

Miért is a t. c. szülők és a nevelésügy iránt érdeklődő közönség figyelme tisztelettel oda irányítottatik. miszerint a serdülő ifjúság előmeneteléről meggyőződést szerzendő, minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

Sátoralja-Ujhely, 1901. június hó.

Az igazgatóság.

A f-zempléni ev. ref. egyházmegye tanító-egyesületének „abarai köre” mult hó 29-én tartotta évi rendes közgyűlését Lasztomerban. Tanítást Nyitrai József helybeli tanító tartott, mely arról győzött meg bennünket, hogy a magyar nyelvben a tót ajku gyermekek szép eredményt értek el. Általános tisztújításra kerülvén a sor, az titkos szavazással ejtetett meg. Eredménye a következő: elnöké Várady Pál deregnyei, jegyzővé Rácz Endre bánóci és pénztárossá Kendecsy Pál abarai tanító választattak meg. — Több házi ügy elintézése után elnök a tagokat kitaró munkára buzdítván, a gyűlést berekesztette. (r. l.)

CSARNOK.

Tavas van...

Tavas van... Én is dalba kezdek,
De a dalom bus, az ajkam reszket,
S a lantomon a hur szakad.
Szerelmet nem tudok dalolni többé,
Közönynek szürke pora főd be
Szivemben izzó vágyakat.

Ha régi ócska zongorában
Sok hur lepattog, — mindhiában
Lesed rajt' a régi dalt...
Sok vágyam elmúlt, mit sem érzek,
Mint a virágtalan, tar bécek:
A lelkem is oly bus, kihalt.

Nézek merőben, könyvem perdül
Nyájas, mosolygó kikeletrül
Nem hangzik vig dal ajkamon
Mintha temetőben járnék,
Lelkemre nehezül egy árnyék
S boldogtalanság átka nyom.

(Léva.)

Faust.

Folytatás a II. mellékletben.

Közigazgatás.

A kivándorlás ellen. Sárosvármegye gazdasági egyesülete terjedelmes memorandummal fordult a képviselőházhoz, melyben a kivándorlási bajok ellen orvoslást kér. Az emlékirat részletesen ismerteti a kivándorlási bajokat, melyek a felvidéken és különösen Sárosban léz-szerűen jelentkeztek. Feltárja okait, nevezetesen: az öröklési rendszer, a zsellérkedés, az eladósodás, a legelőhiány, az adók, a gyors meggazdagodási vágy stb. ismerteti annak a közigazdaságra káros voltát és felsorolja azon közvetett és közvetlen teendőket, melyek a kivándorlás terjedése ellen foganatba vehetők és gyors intézkedést kér a törvényhozástól. — Sopronvármegye törvényhatósága a kivándorlás megakadályozására kivándorlási törvény létesítését ajánlja a törvényhozás figyelmébe, melynek pártfogására az összes törvényhatóságokhoz és gazdasági egyesületekhez átirat.

Városi és községi ügyek.

* **Városi közgyűlés** Ujhely rend. tan. város képviselőtestülete f. hó 5-én délután, Székely Elek polgármester elnöke alatt, rendkívüli közgyűlést tartott. — Az állami elemi iskola építésére vonatkozó szerződést jóváhagyták, s egy uttal gondoskodtak arról is, hogy a munkálatok állandó ellenőrzését az államépítészeti hivatal egyik szakközvege teljesítse. — A köztisztaságról szóló városi szabályrendeletet akként módosították, hogy kivétel nélkül minden háztulajdonos köteles a háza előtt lévő gyalogjárót sártól és hótól tisztán tartani. — A pincérnői szolgálat korlátozására vonatkozó szabályrendeletet is módosították; nevezetesen, hogy a szállóban csak 35. életévüket már betöltött nők lesznek alkalmazhatók. — A jóváhagyott házbérleti szabályrendeletet a közgyűlés határozata szerint f. évi augusztus 1-én léptetik életbe. — A közgyűlés berekesztése előtt a polgármester egy helyi lapnak ama tendenciózus közlésével szemben, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter a polgári leányiskola épületét általában elfogadhatónak és használhatónak nem találta, bejelentette, hogy a miniszter az iskola-épületen esélyesebb módosítást és pótlépitkezést kíván, a mi rövid idő alatt vegre is hajthatik. — Végül a polgármester indítványára Hornyay Béla dr. képvis. testületi tagnak a Diána-kert parkirozása körül kifejtett önzetlen fáradozásáért köszönetet szavazott. Ezzel a közgyűlés véget ért. (A mi „kedves“ podesztánknak most már kellemes nyaralást!) *Referens.*

* **Állatvásár.** Sátoralja-Ujhelyben e hó 4-én állatfelhajtásos heti vásárt tartottak, a mely elég forgalmasnak mondható, mert felhajtottak 1088 darab szarvasmarhát, s ebből eladtak 390-et, ló eladásra került 326, elkélt 74, sertés 173, ebből elkélt 58.

* **Éjjeli razzia.** A városi tisztviselőjével a rendőrkapitányi hivatal egyik főtisztviselőjével a múlt napok egyik éjjelén, az éjjeli órákban, az összes pék és sütő műhelyeket megvizsgálta s most — a mint halljuk — a legszigorubb egészségügyi intézkedéseket fogják foganatosítani az élelmi cikkek elárúsítóival szemben; mert ugy a pékeknél és sütőknél, valamint a már több ízben megvizsgált, meg is bírságot egyes mészáros és hentesüzletekben is sok olyan dolgot konstataáltak, a mit tovább tűrni nem lehet. Várva várjuk az ige testté válását.*

* **A káposzta-pillangó** hernyóinak irtásáról szóló Utmutatás kellő számu példányát az alispán kiadta valamennyi községi előljáróságnak és figyelmeztette őket a kellő időben való védekezésre

* **Állami anyakönyvi statisztika.** A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1901. jun. 1-től 1901. jun. 8-ig a) házasságot kötött: (2 pár; b) kihirdetett: 5 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 16 esetben; d) elhalálozott: 12 egyén.

* Félreértés kikerüléseért megjegyezzük, hogy ez a „razzia“ nem Sátoralja-Ujhelyben, de a mintaszerűen igazgatott M-Sziget rend. tan. városban történt. Bizunk azonban a mieinkben, hogy a szigeti jó példát ok is követni fogják. *Szerk.*

Vármegyei Hivatalos Rész

693/1312 kb. Zemplén-vármegye közig. bizottságától.

Olvastattat a földmivelésügyi m. kir. miniszter önnagyméltóságának folyó évi 4100 sz. alatt kelt rendelete a dohánytermelők és a dohánykertészek közöttijog viszonyok szabályozásáról szóló 1900. évi XXIX. tc. életbe léptetése.

* Az előző körrendeletet lapunk múlt száma hozta. *Szerk.*

tése és a szükséges átmeneti intézkedések tárgyában, valamint folyó évi 4101 sz. alatt az ugyanazon törvények végrehajtása és az eljárási szabályok tárgyában kelt körrendelete.

Mindkét körrendelet* másolata szabályszerű eljárás és alkalmazkodás céljából a 10 járási főszolgabírónak és Sátoralja-Ujhely r. t. város polgármesterének kiadni s a közönség tájékoztatása céljából a „Zemplén“ hivatalos lapban közzétetni határozatott.

Kelt T. Zemplén-vármegye közig. bizottságának Sátoralja-Ujhelyben, 1901. évi május hó 10-én tartott ülésében.

Molnár István főispán,
mint a közigazgatási biz. elnöke

Másolat.

A 693/1312. kb. 901. számhoz.

Magyar királyi Földmivelésügyi miniszter 4101 eln. szám. Valamennyi és városi törvényhatóságnak, valamennyi közigazgatási bizottságnak és Fiume város kormányzójának. A m. kir. földmivelésügyi miniszter rendelete a dohánytermelők és a dohánykertészek közötti jogviszonyok szabályozásáról szóló 1900. évi XXIX. törvények végrehajtása és az eljárási szabályok tárgyában. Az 1900 évi XXIX. törvények 37. §-ában, illetőleg 35-ik §-ában nyert felhatalmazás alapján a m. kir. pénzügyi, belügyi és igazságügyi miniszterekkel egyetértve a következőket rendelem:

1. §. Az 1900. évi XXIX. törvények végrehajtása körül, a mennyiben a törvény ellenkező intézkedést nem tartalmaz, megfelelően a munkaadók és a mezőgazdasági munkások közötti jogviszonyok szabályozásáról szóló 1898. II. törvények végrehajtása tárgyában 1898. évi február hó 15-én 2001/eln. szám alatt kiadott rendeletnek intézkedései alkalmazandók.

2. §. Az 1898. II. törvények, továbbá az 1899. XLI. és XLII. törvények, nem különben az 1900. XXVIII. törvények s ugyszintén a jelen 1900. XXIX. törvények alapján kiadott munkásigazolványok azonos érvényűek; annak részére tehát, a ki bármely törvény szerint már megszerezte igazolványát, ha dohánykertészül szerződik, új igazolványt kiadni, tilos; viszont, a ki mint dohánykertész szerzett igazolványt az imént idézett törvények hatálya alá eső minden vonatkozásban használhatja ezt az igazolványt, másikat szereznie nem kell s részére másikat kiadni tilos.

Amennyiben eddig szokásban volt, hogy a termelő, a dohánykertész részére maga adott ki „kerteszkönyvet“ a melyben a szerződés feltételei s a szerződés teljesítésének tartama alatt, a dohánykertész részére kiszolgáltattott előlegek stb. bejegyeztek; kijelentem, hogy az ilyen, a termelő által kiadott könyvecskék az 1900. XXIX. törvények 1. §-a értelmében a hatóság által kiállítandó munkásigazolványt (kerteszkönyvet) nem helyettesítik és pótolják, de a hatóság által kiadott munkásigazolvány (kerteszkönyv) mellett joga van minden termelőnek, dohánykertésznek részére ezután is ilyen kerteszkönyvet kiadni; azonban mindenütt, a hol a törvény vagy rendelet munkásigazolványt (kerteszkönyvet) említ, nem a termelő hanem az előjáróság által kiadott munkásigazolvány (kerteszkönyv) értendő.

3. §. A községi előljáróság (tanács) a törvény 8-ik §-ának rendelkezése értelmében, a dohánytermelő és a dohánykertész között létrejött szerződésről szóló okirat másolatát az illetékes dohánybevéltő hivatalnak a szerződési okirat záradékkal való ellátása után azonnal küldje meg.

Ha a dohánybevéltő hivatal arról értesíti az előljáróságot, (tanácsot) hogy a felfogadott dohánykertész a termeléstől jogerős határozattal el van tiltva s a dohánytermelő, a kertész elbocsátására ezen az alapon felhivatott: az előjáróság (tanács) arról, hogy a dohánykertész tényleg elbocsátott-e vagy sem a dohánybevéltő hivatalt a közléstől számított 15 nap alatt értesítse.

4. §. A termelő részéről a törvény 19-ik §-a alapján a szerződés megszűnésekor a dohánykertész igazolványába arra vonatkozólag tett bejegyzéseket, hogy a dohánykertész hány négyszöglet mivel, a területről osztályok szerint mennyi dohányt szállított be, s mennyi volt ennek beváltási ára, az illetékes dohánybevéltő hivatal a félnek szóbeli vagy írásbeli kérelmére díjtalanul hitelesíti.

5. §. Azon ítéletek, melyekben valamely termelő az 1900. évi XXIX. törvények 31-ik §-ának első bekezdése alapján a 16 ik §-ban megszabott tilalmak megszegése miatt, vagy a 31. §. második bekezdésében megállapított kihágásért jogerősen elítéltetett, az idézett törvény 34-ik §-ára való hivatkozással, mely szerint ily ítéletek alapján a dohánytermelési engedély az illető termelőtől elvonható, ismétlés esetében pedig elvonandó, a földmivelésügyi miniszterhez az összes iratokkal együtt a termelési engedély el-

vonására nézve a pénzügyminiszterrel való tárgyalás megindítása végett hivatalból felterjesztendő.

6. §. Az 1900. évi XXIX. törvények alapján folyamatba tett vitás és kihágási ügyekben követendő eljárásra nézve, az 1898. II. törvények végrehajtása tárgyában a belügyi és igazságügyi miniszterekkel egyetértve az 1898. évi 2000/eln. szám alatt kiadott rendeletet intézkedései alkalmazandók. A törvény 35-ik §-a értelmében a közigazgatási haóság elé tartozó ezen ügyek minden fokozaton mindenkor soron kívül tárgyalandók és intézendők el.

Az 1900. évi XXIX. törvények alapján keletkezett jogviszonyokra vonatkozó összes bejegyzések és nyilvántartások ugyanazon kezelési könyvekbe vezetendők be, a melyek az 1898. II. tc. végrehajtására vonatkozó, imént idézett rendelet alapján vezetettek.

Kelt Budapesten, 1901. évi április 25-én.

Darányi sk.

2183 1901—I. sz. A honnani j. fős. olyabirájától.
Körözwény.

Dutka Mihályné viravai lakos udvarába folyó évi május hó 25-én egy daru szőrű, fehér hasalju, fekete szarvu, 7 évesnek látszó tehén beköborolt, melyet nevezett gondozása alá vett.

A leirt tehén tulajdonosát felhívom, hogy a tartási díj lefzetése mellett átvétele iránt 8 napon belül annyival is inkább intézkedjék, mivel ellenesetben a jelzett időn túl a tehén elárvereztetni fog.

Honnán, 1901. évi május hó 30-án,

Durcsinszky t. szolgabíró.

61/901. III. sz. A tokaji járás főszolgabirájától.
Nyomozó levél.

Szólfer Joachim 33 éves izr nős volt italmérő és bornagykereskedő előbb tolcsvai, legutóbb tiszafüredi lakos 999/V—d—kih. számu III-ad foku jogerős ítélettel mesterséges borkészítése és forgalomba hozatala miatt 2 hónapi elzárásban és 700 korona pénzbüntetésben esetleg ennek megfelelő 36 napi elzárásban marasztaltatván, — az ítélet végrehajtása elől ösmeretlen helyre, állítólag külföldre, eltávozott.

Felhívom az összes bírói közigazgatási és rendőrhatalmások, hogy nevezett elítéltet nyomozni, s feltalálás esetén őt alólírottnak hivatalához előveztetni, esetleg tartózkodási helyéről alólírottat haladatlanul értesíteni sziveskedjenek.

Tokaj, 1901. évi május hó 31-én.

Füzesséry Ödön, főszolgabíró.

1282/rk. 901. S.-A.-Ujhely rendőrkapitányi hivatalától.
Körözés.

A f. hó 4-én tartott hónapos vásáron Kapás Mihály s.-a.-ujhelyi lakos kárára elévődött egy szőke szőrű 1 éves ártánsertés; különös ismeretű jele, hogy a jobb oldalon kissé kiansorbítva. Felkéretnek a hatóságok, hogy ha valaki ezen hegedűt áruba bocsátaná vagy lezárólagosította volna, arról e hivatalt a hegedű lefoglalása után értesíteni sziveskedjenek.

Sátoralja-Ujhely, 1901. évi június hó 5-én.

Rendőrkapitányság.

104/B. 1901. sz.
Körözés.

Folyó hó 26-án Bleier Pál itteni lakostól ismeretlen tettes által ellopott egy 32 korona értékű piros barna színű hegedű; különös ismeretű jele, hogy a jobb oldalon kissé kiansorbítva. Felkéretnek a hatóságok, hogy ha valaki ezen hegedűt áruba bocsátaná vagy lezárólagosította volna, arról e hivatalt a hegedű lefoglalása után értesíteni sziveskedjenek.

Sátoralja-Ujhely, 1901. május 31-én.

Rendőrkapitányság.

1803/I. sz. 901. A szerencsi j. fős. szolgabirájától.
Körözvények.

I.
Herák János bohomiczi (Pozsony megye) illetőségű egyén 40—45 éves, magas, bajusza vastag és szőke, szeme fekete, beszél magyarul, tótul és cigányul, mult hó 28-án a takta-harkányi határban tevő rónaháti tanyáról eltűnt.

II.
Magas József és Szegi Zsófia szüléktől Hernád-Németibe 1890-ben született Lajos nevű fiuk Hernád-Németi községből 1900 évi nov. hó 4-én a szülei házból eltávozott s a mai napig vissza nem tért.

Személyleírása. Termete: alacsony, arca: hosszas barna, haja: fekete, orra, szája: rendes, vallása: ev. rel, különös ismertetőjelei: nincsenek. Felkéretnek a társhatalmások, hogy feltalálás esetén hivatalomhoz értesítést küldeni sziveskedjenek.

Szerencs, 1901. június 7.

Pintér István, főszolgabíró.

Nyilt-tér. *)

Nyilatkozat.

„Igazolom, hogy a magam családjánál, mint másoknál tett észletem után a használatba hozott „Kristály” viz az emésztést nagyon elősegíti és mint hygieneus élvezeti víz, kitűnő.“

Dr. Áldor Adolf, főorvos,
Nagy Károly, (Szatmármegye).

Míg a logutóbbi időkig egyetlen víz sem volt egészen biztosan adagolható a vérkőpésben, szívbajban és asthmában szenvedő embereknek, az újabb kísérletekből kiderült, hogy ilyeneknek egyedül a

„MARGIT“
GYÓGYFORRÁS
Margittelep, Beregmegye

vize ajánlatos fogyasztásra, a mely ezek mellett nemcsak a húgyszervek betegségeiben a legjobb víz, hanem a legkitűnőbb borvíz s enyhén sós ize miatt mindenki, még a legkisebb gyermekek is a legszívesebben veszik magukhoz a gyomor és légeső hurutos megbetegedéseinel.

Országos főraktár:

ÉDESKUTI L. Budapesten,

csász. és kir. udvari szállító.

Ásványvíz nagykereskedő.

Kapható mindenütt.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

A szerkesztő póstája.

M. — Sztrapkó. Reklamációt át küldöttem a lap kiadóhivatalához.

K. — Legénye. Köszönöm. Szerencsétlenségem miatt gyakrabban.

K. — Vasárhely. Eljuttattuk a laptulajdonoshoz. Legszívesebben üdvözlötünk!

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: **Ehler Gyula.**

Hirdetések.

40 szekér

prima őszi buza és rozs-szalma
van eladó
Nagy János birtokosnál
N.-Czigándon.

Hirdetés.

Z.-Vásárhelyen a római kat iskola és kántor-tanítói laknak újbóli építésére 8006 korona ár mellett 1901. június 11-én délelőtti 10 órára versenytárgyalást tartok a plebánián, melyre a vállalkozni szándékozókat ezennel meghívom. — Terv, költségvetés és feltételek nálam előzetesen is megtekinthetők.

Kelt Z.-Vásárhelyt, 1901. június 4.

Kapossy Menyhért,
esperes-plebános.

Bérbe adó

egy igen jó állapotban lévő 300 hordó
kényelmes elhelyezésére alkalmas

pincze és borház.

Bővebb értesítést ad

ifj. **Grosse Gyula** Kazincezy-utca.

Az 1836-ik év óta ismeretes
Alapi Salamon Géza-féle

Szulini Korona Forrás

legszénsavdusabb — nem műsavval telített
természetes ásványvíz.

Kitűnő gyógyital

gyomor-, bél-, hólyag-, légeső- és gége-
hurut ellen.

Hazánk legjobb borvize.

Savanykás borral vagy gyümölcszörppel
— főleg nők és gyermekek számára —
kitűnő idűtő italt szolgáltat.

Országos főraktár:

Kónya Miklósnál Eperjesen.

Kapható azonkívül minden fűszer és ásványvíz
üzletben.

Hirdetmény

Orosz Volova község telekkönyve birtok-
szabályozás következtében átalakított és ezzel
egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a
melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII.
és az 1891. XVI. t.-cikk a tényleges bir-
tokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az
1892. évi XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás
a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével
kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX.
törvényezik 15. és 17. §§-ai alapján, ideértve e
§-oknak az 1889. XXXVIII t.-cz. 5. és 6. §-ában
és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. a) pontjában
foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi
XXXVIII. t.-cz. 7. §. a) és az 1891. évi XVI.
t.-cz. 15 §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzé-
sek, vagy az 1886. évi XXIX. t.-cz. 22 §a lapján
történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e
végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis
az 1901. évi december hó 20-ik napjáig bezárólag a
telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen
meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte
után indított törlési kereset annak a harmadik
személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot
szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX.
t.-cz. 16. és 18. §§-ainak eseteiben, ide értve
az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz.
5. és 6. §§-ában foglalt kiegészítéseit is, a tény-
leges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellené-
ben ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellent-
mondásukat hat hónap alatt, vagyis 1901. évi
december hó 20-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi
hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem
hosszabbítható záros határidő letelte után ellent-
mondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik a telekkönyvi át-
alakítása tárgyában tett intézkedések által, nem-
különböztetve azokat, akik az 1. és 2. pontban körül-
írt esetekben kívül az 1892. évi XXIX. t.-cz.
szerinti eljárás és az ennek folyamán történt
bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi
jogaikat bármely irányban sértve vélik, ideértve
azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889.
évi XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt be-
jegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben fel-
szólásukat tartalmazó kérvényüket a telek-
könyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1901.
december hó 20-ik napjáig bezárólag nyujtsák be,
mert ezen meg nem hosszabbítható záros hatá-
ridő elmulta után az átalakítások közbejött téves
bevezetéséből származó bármilyen igényeiket jó-
hiszemű harmadik személyek irányában többé
nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket
pedig csak a törvény rendes útján és csak az
időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett har-
madik személyek jogainak sérelme nélkül támadhat-
ják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, a
kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat
adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind
egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket
pótlólag benyujtanak az eredetieket a telekkönyvi
hatóságnál átvehetik.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíró, mint
telekkönyvi hatóság 1901. évi május hó 12-én.

Dr. Oláh, kir. albiró.

M. 1085/1901. számhoz.

Hirdetmény.

T. Zemplén-vármegye alispánja 1. f.
évi 10,036. számú határozatával a Nagy-
Mihály—homonna — mező-laborez — liskói
tvhat. közut koskócz—palatai szakaszán
és a mező-laborez—csertész—tylavai th.
közuton lévő műtárgyakhoz szükséges
pallók kiváltását . . . 1547 kor. 66 fill.,

2. a 10,085. sz. határozattal a nagy-
mihály—homonna — mező-laborez — liskói
that. közuton lévő 114. sz. hidaléptítmény
helyreállítását . . . 1715 kor. 69 fill.,

3. a 11,017. sz. határozattal ugyan-
ezen that. közuton lévő 62. sz. műtárgy
felépítését . . . 1005 kor. 13 fill.,

4. a 10,594. sz. határozattal a mező-
laborez—csertész—tylavai that. közuton
lévő 14 darab műtárgy kijavítását
4457 kor. 86 fill.,

5. továbbá a vármegye közigazgatási
bizottsága f. évi május hó 10-én tartott
ülésében 770/1397. sz. alatt hozott hatá-
rozatával a nagy-mihály—homonna—mező-
laborez—liskói that. közuton lévő 2. sz.
műtárgy felépítését. . . 8062 kor. 95 fill.

összegek erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok kivitelé-
nek biztosítása czéljából az 1901. évi
június hó 25-ik napjának délelőtti 9 órájára
alulírott hivatal helyiségében tartandó zárt
ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak,
hogy a fentebbi munkálatok végrehajtá-
sának elvállalására vonatkozó és minden
egyed engedélyezett munka csoportra külön-
külön teendő zárt ajánlataikat a kitűzött nap
d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyi-
val inkább igyekezzenek beadni, mivel a
későbbben érkezettek figyelembe nem fog-
nak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételek-
ben előírt, az engedélyezett költségösszeg
5%-ának megfelelő bantpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó
műszaki művelet és részletes feltételek
a nevezett m. kir. államépítészeti hivatal-
nál a rendes hivatalos órákban naponként
megtekinthetők.

S.-A.-Ujhely, 1901. évi június hó 7.

M. kir. államépítészeti hivatal főnöke:

Hönsch Dezsó s. k.,
kir. főmérnök.

Tk. 3450/1901. szám.

Hirdetmény.

A homonnai kir. járásbíró mint telek-
könyvi hatóság részéről közzé tétetik: miszerint
a m. államvasutak gácsországi vonala számára
az alább megnevezett határban kisajátított terü-
letekről elkészített összeírás, térkép és egyedi
kimutatás hitelesítésére a helyszínére a követ-
kező határnap tüzetett ki, ugymint:

Vidrány községre nézve 1901. június
19-én délelőtti 8 óra. Vidrány állomásra.

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netá-
lani észrevételeiket a fennebbi határnapon a
bizottság előtt előterjesszék, különben a kisajá-
títás és a felvett térfogat, úgy a feljegyzett szol-
galmak s jogosultságok iránti kifogásaik többé
tekintetbe nem jöhetnek.

Együttal felhivatnak mindazok, a kik a
fennebbi határban az említett vasut vonal szá-
mára kisajátított területekért járó és az egyedi
kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyi-
ségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy
ezen összegre bármely cím alatt igényt tartanak;
ezeket 1901. évi július hó 19-ig ezen telekkönyvi
hatóságnál annál bizonyosabban bejelentésük,
minthogy a később jelentkezők észrevételeire s
igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási
és kártalanítási összeg annak és azon mennyi-
ségben fog kiadatni, a kinek nevére és a mely
összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve,
a bekebelezett vagy felül kebelezett tételek pedig
ezentul a kisajátított területről hivatalból le
fognak töröltetni.

Az összes térkép és egyedi kimutatás a
telekhivatalban betekinthező

Kelt Homonnán a kir. járásbíró mint
telekkönyvi hatóságnál 1901. évi május hó 18-án

Dr. Oláh, kir. albiró.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült
gőzeséplő-készleteit, szalmakazalókat,

„MILLENNIUM“

legújabb szerkezetű

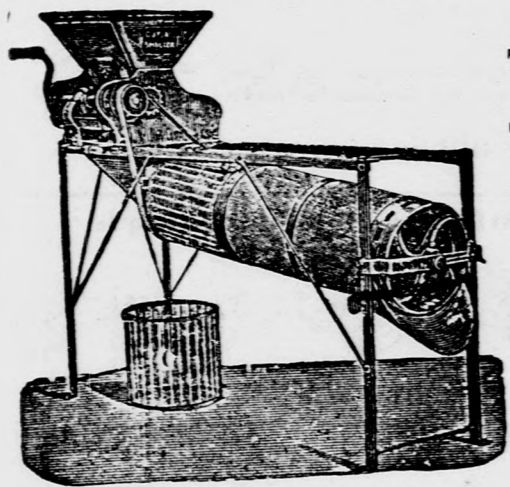
fűkaszálo-, marokrakó- és kévekötoratógépeit,
továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiezai mezőgazdasági gépgyárában készült 4 lőerejű gőzeséplő-készleteit, Sack rendszerű acélöntésű ekéfével ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Millemiumi kiállítás 1896. Nagy millemiumi érem.

STAHEL és LENNER Budapest,

Trieur- és lemezlyukasztó-gyár.

Gyár: Katona József-utca 8. sz. Margithid és nyugoti pályaudvar közt.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

Trieurök: konkoly és búkkönynek a buza, árpa vagy rozs közüli kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpának a buza közüli és a gömbölyü magvak kiválasztására.

Lenesetisztító és osztályozó trieurök: az árpa kiválasztására és a lenese osztályozására.

Oszályozó-Trieurök.

Szabadalmazott Trieur és osztályozógépek minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerinti osztályozására. Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurök csekély költséggel és trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökkel átalakítását.

Malom-Trieurhengerek vagy burkolatai.

Lyukasztott vagy hasított lemezek tetszés szerinti nagyságban ipari vagy gazdasági czélokra.

Árjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

A Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment Capsici comp.

egy régi kipróbált házi szer, amely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynek, csúszlónak és meghúléseknél.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevasárláskor min figyelemmel legyünk a „Horgony“ védjegyre és a „Richter“ czéjjegyzésre.

80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban ugyszólván minden gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznel Budapestben.

Richter F. Ad. és társa,
csasz. és kir. udvari szállítók,
Rudolstadt.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevételeit a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetitem

Jóhirnevű vendéglőmben kitünő asztali bor 40 krtól 44 krig, — továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 forint 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely, Korona u.

721/1901. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alólikt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. bíróság 1901. évi V. II. 123/1. számú végzése következtében Dr. Zoltán Géza ügyvéd által képviselt Kochmeister Frigyes utóda budapesti czég javára Szécsi Géza sárospataki lakos ellen 1100 korona s jár. erejéig 1901. évi május hó 4-én foganatosított kelégitési végrehajtás utján lefoglalt és 2975 koronára becsült következő ingóságok u. m. gyógyszerertári berendezés, szikvizgyár, lovak, szekér, lószerszám és házi butorok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíróság 1901. évi V. II. 123/2. számú végzése folytán 1100 korona tőkekövetelés, ennek esedékessé vált 6% kamatai 1/3 % váltódíj és eddig összesen 77 korona 85 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Sárospatakon alperes lakásán leendő eszközésére 1901. évi június hó 14. napjának délutáni 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fog adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le, és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1901. évi május hó 24-én.
Tomasovszky Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Egy Wertheim pénzszekrény jutányos áron eladó

a sátoraljaujhelyi polgári takerék-
és hitelintézetnél.

„Unicum“

Kénező kupak kénlappal.

Majoros Antal

az „Unicum“ szőlőpermetező anyag, kénlappal és kénezőkupakok készítője
Győrött (Nádorváros.)

Szőlősgazdák és kertészek szives figyelmébe.
Az általam készített

„Unicum“ szőlőpermetező-anyag

több szőlősgazda és kertész által kipróbáltatott és jónak bizonyult teljes hatása és olcsó ára által.

A szőlőnél, mert meggátolja a peronospora továbbterjedését és teljesen megöli.

A rózsák, díszeserjék és gyümölcsfáknál pedig mert teljesen megöli minden néven nevezendő hernyót, rovarot és kukacot mely azokon élőködik.

Miért is ajánlom, hogy az általam készített „Unicum“ nevű, nevémmel ellátott permetező anyag senki házában ne hiányozzék, mert ez pótolhatatlan veszteség. Kezelése egyszerű, 100 liter vízhez elegendő

1 csomag 650 gramm ára 56 fillér.

Ajánlom az általam és saját módszerem által készített mirenymentes kénlappokat, melyek kétszer forralt kénből készülnek és finom cartonlapra vannak huzva. — Csomagonként 18—20 db. ára 28 fill.

Ugyanezen kénlappokhoz készítek kénezőkupakot is, melylyel minden kénezőpógés ki van zárva, még félben álló borok is kénezőhetők.

A kénezőkupakok ára 16 fillér darabonként. Mindehhez kellő utasítás van mellékelve.

Főraktár:

Behyna Testvérek kereskedésében

Sátoraljaujhely,

a hol jutányosan beszerezhetők a legczerszerűbb szőlőpermetezők, szénkénezők és Raffia háncs napi áron.

Kerti, vetemény és gazdasági magvak, ugy szinte friss töltésű ásvány vize és nem különben a legjobb minőségű Románk, Portland cement.

Petroleum, olajos és kátrányos

Hordókat

vásárol

a legmagasabb napi áron

A s.-a.-ujhelyi első petroleum

finomító részvénytársaság.

Huzás visszavonhatatlanul

1901. június 25-én.

Főnyeremény

30,000 korona értékű

Concordia sorsjegyek

ára 1 korona.

ajánlja:

Petz Ida, Schön Arnold

Sátoralja-Ujhely.

Szőlőbirtokosok és borkereskedők figyelmébe!

Van szerencsénk a helybeli és vidéki n. é. közön-
ség b. tudomására hozni, hogy itt helyben egy

hordógyárat

rendeztünk be, a hol is **gönczi hordókat**, minden-
nemű **taposó** és **fürdő kádakat**, **nagy vizes**
hordókat, **tűzoltó viztartályokat** és minden e
szakba vágó munkákat és javításokat saját készítményű
száraz és kitűnő minőségű **hegyi dongákból**
Schleisz Ferencz helybeli kádármester által állit-
tatjuk elő, a legszebb és legtartósabb kivitelben.

Az árak igen jutányosak, miért is a n. é. közön-
ség szives megbizását kérve maradtunk

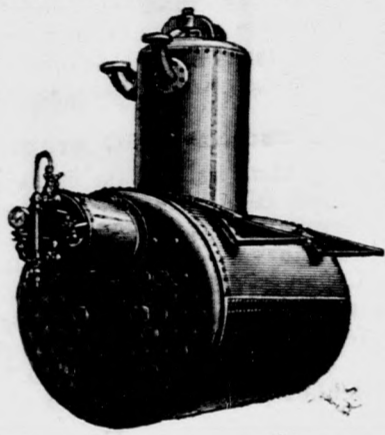
tisztelettel

BLUM ÉS KLEIN.

Kossuth-utca 165. szám.

Alapítva

1866.

Alapítva

1866.

FLEISCHER ÉS TÁRSA

gépgyára és vasöntődjé

Kassán, Vám-utca 11. szám.

Ajánl:

Gőzkazánokat,

Szesztartályokat,

Viztartályokat,

Gőzgépeket,

szeszgyár berendezéseket,

Malomberendezéseket,

HOFMEISTER IGNÁCZ

Kis-Kun-Halasi szőlőbirtokos,

ajánlja tisztán kezelt **saját termésű kitűnő borait**
a következő faj szőlőkből:

Kadarka pirhanyós fehér hektoliterenként 40 korona.

Magyarka egész fehér hektoliterenként 44 korona.

Kövidinka egész fehér hektoliterenként 50 korona.

Burgundi veres hektoliterenként 50 korona.

Rizling fehér hektoliterenként 60 korona.

Furmint fehér hektoliterenként 60 korona.

A borok szállításához eladó kölesönhordót ad, a mely
3 hó alatt sértetlen állapotban bérmentve visszaküldendő.

A szállítás rendszerint utánvétellel történik.

Legnagyobb czipő- és uri divat-raktár.

Halász Herman ezelőtt özv. Rózsásy Lajosné Sátoralja-Ujhely, főtér.

Czipők csak a legjobb anyagból a lelegegásabb
alakban nálam olesón beszerezhetők.
Egyedüli raktár a gomb, füzös és zugg nélküli „Triumph”
czipőknek, mely egy érinéssel fel és lehuzható.

Óriási választék

uri divat-czikkekben,

u. m. legfinomabb férfi és fiu bel- és külföldi kalapok-
ban, finom fehér és színes ingek, gallérok, kézelők és
a legizlésebb nyakkendőkből, olesó árakban.

Izléses séta- és táncz spangeres czipők.

Elismert legjobb

Czipő-krémek

minden színben.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Idült légcső-, tüdő-, gyomor-, és bél-
hólyaghurutban, húgykő és fővénykórban
szenvedőknél az országsszerte **páratlan** ismert és
használt üdítő ital a

PARÁDI

égyvényes, kénes savanyu viz

hatalmas gyogyerővel bir, különösen ott, hol az
ivóvíz rossz, vagy ahol gerjes és járványos betegségek
szoktak uralkodni, **igen ajánlható.**

Kizárólagos főkrár Sátoralja-Ujhely részére

MALÁRTSIK GYÖRGY

mindennemű bel- és külföldi természetes ásványvizek

fűszer-, esemege- és gyarmatárú kereskedésében.

A SZÓLÓ

OIDIUM betegsége

ellen a legjobb szer a

Dr. ASCHENBRANDT-féle

RÉZKÉNFOR.

Leszállított ára Budapesten: 50 kgos zsákokban á
kg. 50 fillér; 10 és 5 kgos zsákokban á kg. 54 fillér.

Használata olesőbb, mert kevesebb kell belőle;
biztosabb, mert a lombhoz tapad, a szél le nem fujja;
ajánlatosabb — mert a mustot nem büdösíti — mint a
tisza kénpor vagy a kénmáj.

A szőlő érését sietteti, a termés minőségét javítja.

Sok termelő **meztakarított vele egy permetezést a**
peronoszpóra ellen és megvédte vele szőlejét az **ósi**
rothadástól.

Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete”

BUDAPEST, (V., Alkotmány-utca 31. sz.)

Megrendeléseket elfogadnak a vidéki megbizottak is.

Megebizottak: Behyna Testvérek Sátoralja-Ujhely, Benedek
Pál Tokaj, Hartig Kálmán Tállya, Pozsgay József B.-Szerdahely.

A „Miskolci Hitelintézet“ áru- és terményraktáraiban

az ezidei

IX-ik évi gyapju-vásár

beraktározással egybekötve

1901. évi június hó 19-ik napján tartatik.

Részletes felvilágosítással szívesen szolgál

A „Miskolci Hitelintézet“
részvénytársaság igazgatósága.

A SZŐLŐ PERONOSZPORÁJA

ellen való védekezéshez legjobb anyag a

Dr. ASCHENBRANDT-féle

„BORDÓI-POR.“

Leszállított ára Budapesten: 50 kgos zsákokban á kg. **70 fillér**, 10 és 5 kgos zsákokban á kg. **74 fillér**.

Használata olcsóbb, biztosabb, a levélhez jobban tapad mint a rézgálicz, a permetezőzt sohasem dugítja.

A magyar-óvári m. kir. gazdasági akadémiá növénylettani állomása kísérletének fényes eredménye; 450 magyar gazda bizonyítványa bárkinél díjtalanul megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“

BUDAPEST, (V., Alkotmány-utca 31. sz.)

Megrendeléseket elfogadják a vidéki megbízottak is.

Megbízottak: Behyna Testvérek S.-A.-Ujhely, —
Benedek Pál Tokaj, — Hartig Kálmán Tállya, — Pozsgay József B.-Szerdahely.

Tk. 2121/901. szám.

Hirdetmény

Czabóczi község telekkönyve a tagosítás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-czikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. törvényezik 15. és 17. §-ai alapján, ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII t.-cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 7. §. a) és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi XXIX. t.-cz. 22 §a lapján történt törölések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1901. évi november hó 30-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtják be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t.-cz. 16. és 18. §§-ainak eseteiben, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1901. évi november hó 30-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik a telekkönyvi átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben fel-

szólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1901. november hó 30-ik napjáig bezárólag nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeiket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kelt Gálszéczen, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság 1901. évi május hó 12-én.

Valkovszky, kir. aljbíró.

Több száz kiváló orvos ajánlja:

Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás

Legyen mindennapi ifalod!

KAPHATÓ: Behyna Testvérek, Nagy Ferencz, Szentgyörgyi Vilmos, Klein Géza, Klein Albert, Malártsik György urak fűszerkereskedésében és Veres Károly vasuti vendéglősnél.

Meghívó.

A Tokajhegyaljai Cognacgyár Részvénytársaság

t. részvényesei

ezennel meghivatnak a társaságnak

e hó 16-án délelőtt 10 órakor

a városháza tanácstermében megtartandó

közgyűlésére.

A közgyűlés tárgyai:

1. Jelentés a felszámoló bizottság eddigi működéséről.
2. A további teendők feletti határozathozatal. Sátoraljaujhely, 1901. június 1-én.

A felszámoló-bizottság.

Kleinmann és Klein

tölgy-, épület- és szerszámfa raktára
S.-A.-Ujhely, Deák-utca (fapiacz).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók Tölgyfa gerendák, szarufák, léczek, továbbá:

Kapu oszlopok . . . . . 2 koronától 5 koronáig.
Kerítés oszlopok . . . . . 70 fillértől 1 kor. 30 fillérig.

Ajánljuk kerékgyártóknak szerszámfákat, keréktalpak és küllőket; nyírfa és bükkfa rudakat, ugyszintén nagy raktárt tartunk fűrészelt tölgyfa deszkából.

50 koronán felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre a helybeli állomáshoz ingyen szállítjuk.

Vágott tűzfát eladunk mmázsánként 1 kor. 80 fillér; 2 mm. felüli megrendelésnél ingyen lesz házhoz szállítva.

Az uszoda szomszédságában lévő volt Vályi-féle kertből építkezésre alkalmas házhelyeket adunk el, akár egészben, akár pedig parcellákra osztva 10 évi amortizáció mellett.

Kleinmann és Klein.

Kátrány

különbféle célokra, de legkivált szőlőkarók bevonására igen alkalmas, kapható m. mázsánként

6 koronáért,

a s.-a.-ujhelyi petroleom finomító gyárban.

A női szépség

elérésére, tökéletesítésére és fenntartására legkiválóbb és legbiztosabb a

FÖLDES-féle

Margit-Krém

mely vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan és zsírtmentes.

Törvényesen védve.

Ezen világhírű arczkenőcs pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtájkát (Mitesser) és minden más bőrbaját. Kiszimítja a ráncokat, redőket, himlőhe-lyeket és az arczot fehérré, simává és üdévé varázsolja.

Legkiválóbb óvszer a nap és szél befolyása ellen.

Ára: kis tégely 50 kr., nagy tégely 1 frt. Margit hölgypor 60 kr., Margit szappan 35 kr.,

Margit fogpép (Zahn pasta) 50 kr., Margit arczvíz 50 kr.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi szét a készítő:

Földes Kelemen, gyógyszerész, írad.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszert kereskedésben.

FÓRAKTÁR:

Sátoralja-Ujhelyen: Kincsesy Péter és Widder Gyula gyógyszerárban. B

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját házában).
Arany-érmekkel kitüntetve.

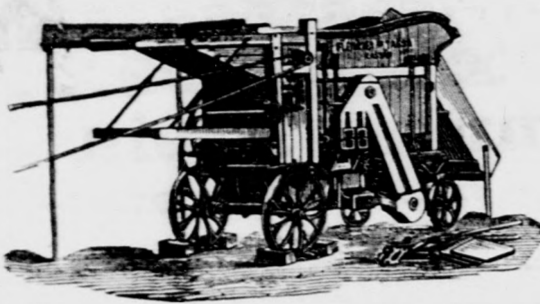
Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mészből fölölködők, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában kilóként 16 krtól fölfele szállítanak és a mi a festék szintisztaságát illeti, azonos az olajfestékkel.

Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

FLEISCHER és TÁRSÁ

gépgyára és vasöntője Kassán.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen és gondosan gyártott jóhírnevű gépeit a közeledő nyári időnyre nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyű járással járgány, vagy gőzmozgony általi hajtásra.

Kézi cséplőgépeit járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázó készülékkel, vagy anélkül.

Baker- és magtár-rostait, továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgepeket és gőzkazánokat. Szeszgyár-berendezéseket m. p. Hencse-főzőket, kavarázó készülékeket, maláta és burgonya-zúzókat, olaj-sajtókat, olajmag pörkölőket, malomberendezéseket stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan

Bizományi raktár Herz Kálmán urnál S.-A.-Ujhely

kinél a czég gyártmányai eredeti áron beszerezhetők.

Gazdasági gépeink képes, valamint öntödénknak gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

ÉRTESETÉS!

Tekintettel Sátoralja-Ujhely rohamos fejlődésére, ugy a helyi, valamint a vidéki intelligens közönségnek az alábbjelzett tekintetben magasabb igényeit szem előtt tartva, egy:

Ércz-fényező műhelyt

építttem és rendeztem be, ahol a tárgyak használatukhoz mérten megfelelő hőségben email-szerű keménységgel a megkívántató szín és diszítéssel festetnek és fényeztetnek. Nevezetesen:

Fürdőkádak és mindennemű **vizes edények, vas-butorok, tálczák, vas- és pléh-lemezből készült disztárgyak és czimtablák**, ugyszintén finomabb kivitelű **járművek** ugymint: **bicziklik** és különösen a **kocsiknak** azon alkatrészei, amelyek az eső, sár, horzsolás és mosásnak vannak kitéve, ezen módszer szerinti fényezésre leginkább ajánlhatók.

Amidőn a nagyérdemű közönségnek beesés figyelmét ezen **ércz-fényező műhelyemre** felhívni van szerencsém, hol is a fentnevezett munkák mérsékelt árak mellett pontosan és izlésesen teljesíttetnek, bátor vagyok még magamat ajánlani magasabb igényű **ajtó- és ablak-szárnyak mázolására**, különösen pedig **fautárazással**, a legizlésebb kivitelben és

maradok mindenkor kész szolgálattal

Hericz Sándor,

kocsigyártó és ércz-fényező.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására adni, hogy

dusan felszerelt férfi-, női- és gyermek lábbeli-raktáramat

a Schön Sándor-féle házból

a **Weinberger-féle új épületbe** (Fő-uteza) helyeztem át.

Mint eddig, ezentul is csak

legjobb minőségű árut tartok raktáron.

Az árakat annyira mérsékeltem, hogy

legjutányosabban lehet nálam bevásárolni.

Sátoralja-Ujhely, 1901. április 23-án.

Kiváló tisztelettel

FRIEDRICH MÓR.

Fernolend

Cipőkenőcs, a legjobb fénymáz a világon, gyorsan koromfekete szint ad és a bőrt tartóssá teszi.

Alapított 1832. Mindenütt kapható.

Gyári raktár: Wien, I., Schulerstrasse Nr. 21.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

Loccomobil és gőzcséplőgép-készletek 2^{1/2}, egész 12 lóerős, továbbá járgány-cséplőgépek, lóherce-cséplők, tisztító-rosták, konkolyosók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

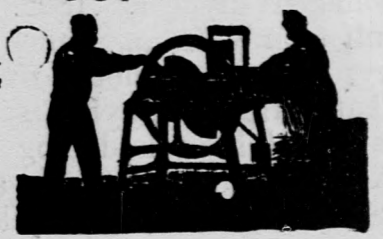
„Columbia-Drill”

legjobb sorvetőgépek, szecakavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egytetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb

locomobil- és cséplőgép-gyára.